

Kanal İstanbul Projesi
üzerine Dr. Savaş Karabulut
ile konuştuk...

“Tarih o raporlara imza atanları yargılayacak!”

Bu proje halka ekolojik ve yaşamsal anlamda yıkım getirir. İstanbul gibi deprem bekleyen bir kentin depreme hazırlanmayacağını da biliyoruz. Bu proje ile halkın depremle yüz yüze kalacağını, yüzbinlerce insanın hayatını kaybedeceğini garanti-sini verebiliriz. Bu projeye harcanacak para ile İstanbul’da depreme dayanıklı 150 bin tane bina yapılabilirdi. Ama şu anda insanlar evlerinde büyük deprem olursa ne yapacağız diye bekliyorlar. **S.6**

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete

ISSN 1300-3585

Sayı 2020 / 02
10 Ocak 2020 • 1 TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak45.net

Sermaye iktidarının Libya seferi...

Halkların ortak zenginliklerini yağmalama savaşı

3

Burjuva muhalefetin “tezkere muhalefeti”!

Burjuvaziyi temsil eden partiler Li-bya’ya müdahale konusunda hem fikirler. Ancak araçlar ve tercihler konu-sunda ayrışıyorlar.

5

Sermayenin ve AKP’nin “yerli-milli” safsatası

Türkiye’nin kamu kaynaklarını, doğal zenginliklerini peşkeste sınır tanıma-yan AKP iktidarının “yerli-milli” safsatası gündemi meşgul ediyor.

16

AKP iktidarı göz boyamaya çalışıyor

Kadına yönelik şiddeti doğuran ne-denler ortadan kalkmadıkça ve ge-rekli önlemler alınmadıkça, şiddet ve cinayetler artmaya devam edecektir.

Sermaye iktidarının Libya seferi...

Halkların ortak zenginliklerini yağmalama savaşı

AKP-Erdoğan iktidarı, yeni yıla öncesinden devreden çok yönlü ve ağırlaşan sorunlarla giriş yaptı. Bu sorunların son halkasını Libya seferi ve dolayısıyla bunun dış politika alanında yarattığı gerilimler oluşturuyor. AKP şefi Tayyip Erdoğan'ın Libya'da çatışan taraflardan biri olan Ulusal Mutabakat Hükümeti (UMH) ile önce deniz yetki alanları sınırlandırmasına dair mutabakat muhtırası, ardından da kapsamlı bir askeri anlaşma imzalaması, dikkatleri bir anda Libya'ya çevirdi. Anlaşmaların hemen akabinde UMH'den "resmi" askeri destek daveti gelmesi ve AKP-MHP blokunun Meclis'ten Libya'ya asker gönderme tezkeresi çıkarması, Libya'yı Türkiye'nin ve doğal olarak uluslararası siyasetin başlıca gündemlerinden biri haline getirdi.

AKP yönetimindeki Türk sermaye devletinin Libya'ya ilgisi elbette yeni değil. AKP-Erdoğan rejimi Libya'da Kadafi'nin trajik sonunu getiren 2011'deki gelişmelerde birinci dereceden roller üstlendi. NATO'nun Libya'yı yerle bir eden saldırılarının merkez karargahı İzmir'deki üslerdi. Diğer yandan olayların patlak vermesinden itibaren, Libya'daki dinci-cihatçı grupların başlıca destekçilerinden biri de AKP-Erdoğan iktidarıydı. AKP yönetimi, Libya'daki yıkım ve kargaşanın ardından, 2014'te tırmanan iç savaşta yine cihatçı grupların ve Fayiz es-Serrac'ın başında bulunduğu İslamcı UMH'nin arkasında saf tuttu.

Yakın zamana kadar tüm bunlar ve AKP'nin Libya politikası gündemde kendine yer bulacak kadar bir öneme haiz görünmüyordu. Keza Libya'daki iç savaşın temel iki tarafı olarak Halife Hafter'in Tobruk'taki Temsilciler Meclisi ile Serrac'ın Trablusgarp'taki UMH'si arasında süregiden çatışmalar ancak tali haber değeri taşıyordu. Dolayısıyla Libya'nın şimdi bu denli öne çıkmasının bütün sırrı, bilindiği gibi Doğu Akdeniz'deki petrol

ve doğalgaz kaynakları konusunda yaşanan dalaşmada yatıyor.

2018'in Şubat ayında Doğu Akdeniz'deki petrol ve doğalgaz aramaları üzerinden yaşanan gelişmeler, bölgeyi yeni bir gerilimin üssü haline getirdi. Yunanistan-Güney Kıbrıs, İsrail ve Mısır devletleri arasında 2000'li yılların başında anlaşmalar yapılmış olduğu halde, petrol ve doğalgaz aramalarıyla ilgili ilk ciddi sonuçlar ancak 2009-10 yıllarında alındı. 2009'da İsrail'in "Münhasır Ekonomik Bölge"sinde, 2010'da ise Kıbrıs, Lübnan, Suriye ve İsrail arasında kalan Levant Havzası'nda keşfettiği büyük doğalgaz yatakları, Kıbrıs adasını çevreleyen Doğu Akdeniz havzasındaki arayışlara ivme kazandırdı. Tahmini 3,45 trilyon metre küp çıkarılabilir doğalgaz rezervi barındırdığı söylenen Doğu Akdeniz havzası, emperyalist petrol tekellerinin (Total, BP Shell, ENI vs.) ve devletlerin iştahını kabartan bir sahaya dönüştü. Yaptıkları anlaşmalar üzerinden her biri pastadan olabildiğince büyük parça koparmak hırsıyla alana üşüşmüş durumdalar.

Yaklaşık son 10 yıldır dış politikası iflastan iflasa sürüklenen, bölgede "değerli yalnızlık"a gömülen AKP-Erdoğan iktidarı, Doğu Akdeniz'deki yağma kavgasına geç bir tarihte girdi ve yine yalnızlığıyla baş başa kaldı. Her adımında öteki bölgesel rakiplerinin ve arkalarındaki emperyalist güçlerin (özellikle ABD ve AB'nin) hismini üzerine çekti. Diplomatik uyarıların, tehditlerin, yaptırımların gölgesinde yol almaya çalışırken bulduğu "çözüm" (Libya'daki UMH ile anlaşma), onu yeni iflaslara ve yeni bir batağa saplanmaya doğru sürüklüyor.

Erdoğan-Serrac anlaşmasının bir hükümünün olabilmesi, UMH'nin Libya'da tutunabilmesine bağlı. UMH'nin, Libya'nın yaklaşık üçte ikisini kontrol altında tutan ve Rusya, Fransa, Suudi Arabistan, BAE, Mısır gibi güçlerin açık desteğini alan

Hafter'in Temsilciler Meclisi karşısında ne kadar tutunabileceği ise meçhul. Son sözü silahların söylediği yerde, UMH'nin Birleşmiş Milletler tarafından meşru kabul edilmesinin ya da AB'nin örtülü desteğinin öze dair bir değeri yok. Suriye'de BM'nin tanıdığı Esad rejimine karşı cihatçı çetelerle yıllarca omuz omuza verdiği halde Libya söz konusu olunca "meşru hükümet" söylemini öne çıkaran Erdoğan iktidarı da bunun gayet bilincinde olduğu içindir ki, deniz sınırları anlaşmasını askeri anlaşmayla ve tezkereyle tamamladı. Ne yapıp edip UMH'yi ayakta tutması lazım. "Türk askerinin peyderpey Libya'ya" gönderilmesinin, MİT'in "Libya'da üzerine düşen görevleri hakkıyla yerine getiriyor" olmasının, cihatçı çetelerin Libya'ya taşınmasının, hatta Rusya'nın Wagner'i gibi paralı savaş çeteleri istihdam eden şirketlere (örneğin SADAT'a) rol verilmesinin gerisinde bu var.

Bütün olguların açıkça gösterdiği gibi, sahnedeki kavgaya emperyalist güçlerin ve bölgedeki işbirlikçi devletlerin, bölgenin zenginliklerini yağmalama dalaşındır. Bu uğurda Suriye, Libya vb. gibi ülkelerde yıllardır sürdürülen kanlı savaşların bedelini tüm bölge halkları, işçi ve emekçi kitleler ödemektedirler. Ekonomik ve sanayii altyapıları çökertilen, yerleşimleri harabeye çevrilen, tüm toplumsal yaşamları felç edilen ülkeler, kardeş halkların yaşadığı topraklardır. Emperyalist tekellerin zenginleşmeleri ve daha fazla yağmalamaları için birbirine düşmanlaştırılan, savaşlar ve iç savaşlarla birbirine kırdırılanlar bölgenin ezilen halklarıdır.

Emperyalist yağma hırsının ve dalaşmanın günden güne ağırlaşan bu faturasına bir de iktisadi, sosyal ve siyasal sorunlarla bunalan ve yer yer ayağa kalkan emekçi kitlelerin şovenizmle, milliyetçilikle, dinsel gericilikle sersemletilmeleri, baskı ve zorbalığa dayalı iktidarlar altında yaşamayı sineye çekmeleri, böylece

sosyal mücadeleden alıkonulmaları ekleniyor. Nitekim Türkiye'de ağır bir ekonomik krize eşlik eden politik açmazlar ve dış politikadaki iflaslarla sıkışan AKP-MHP koalisyonunun Libya seferinden elde etmeyi umduğu sonuçlardan biri de budur. Erdoğan iktidarının, Kürt düşmanlığı temelinde Suriye'de Kürt topraklarını işgal ederken başvurduğu hamasetin bir benzeri şimdi Libya üzerinden sahnelenmektedir. Buna, tıpkı o işgal saldırıları sırasında olduğu gibi, baskı ve zorbalığın bir kademe daha tırmandırılmasının eşlik edeceğine şüphe yoktur.

Libya seferi Türkiye işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin omuzlarına önemli bir sorumluluk yüklemiştir. Bunun bir yanı, Türkiye'deki gerici-faşist iktidarın yeni savaş macerasıyla tüm işçi ve emekçilere ödeteceği bedelleri engellemek; bir yanı, zaten her an patlamaya gebe hale gelmiş bölgesel savaş tehlikesine körüklerle gidilmesine set çekmek; öteki bir yanı ise, bölgenin doğal zenginliklerinin bir avuç emperyalist tekel ile yerli işbirlikçileri tarafından yağmalanmasına karşı çıkmaktır.

Bölge ülkeleri arasında toplumsal ağırlığıyla belirgin bir şekilde öne çıkan Türkiye işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin yeri, her biri birbirinden beter emperyalistler ve bölge devletleri arasında cereyan eden zenginliği yağmalama kavgası değil, yakıcı sorunlar üzerinden yürütülecek devrimci sınıf mücadelesidir. Bölge halklarının ortak zenginliği olan doğal kaynakları, bölge halklarının tepesindeki bir avuç asalak ile emperyalist tekellerin yağmasından korumanın başka yolu yoktur. Doğal zenginliklerin, doğayı yıkıma uğratmadan, bölge halklarının refahı için değerlendirilmesinin yolu ise bölge halklarının, kendi işçi sınıflarının önderliğindeki devrimci mücadelelerle kuracakları sosyalist işçi-emekçi iktidarlarından geçmektedir.

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2020/02 * 10 Ocak 2020 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK

Osmanağa Mah. Kırtasiyeciler Sk. No:9 Kat:2 Daire:7
Kadıköy / İstanbul

Tlf. No: 0536 285 73 25

e-mail: info@kizilbayrak.net

twitter: @kizilbayraknet

www.kizilbayrak45.net

Baskı: Kuzey Veb Ofset Sanayi Ticaret LTD ŞTİ - Tayakadın Yassıören Cd. No:75/1 Tayakadın Köyü Arnavutköy / İSTANBUL

Burjuva muhalefetin “tezkere muhalefeti”!

AKP-saray rejimi, dolayısıyla Türkiye burjuvazisi Akdeniz'deki gaz paylaşımı için kurulan kurtlar sofrasında yer bulamadı. Rejimin Libya politikasında giderek saldırganlaşmasının farklı sebepleri olsa da, esas neden kurtlar sofrasına oturma hırsıdır. AKP bunu, hem yağmadan kendi payını almak hem de temsil ettiği burjuvaziye hizmet etmek için istiyor. Ancak diplomatik alanda yaşanan hezimetler, orduyu sahaya sürerek bu hedefe ulaşabileceği kanısını güçlendirmiş görünüyor.

Sermayenin vurucu gücü AKP-MHP koalisyonu, Libya'ya askeri müdahalenin yolunu açan tezkereyi meclisten geçirdi. Tezkere AKP, MHP, SP milletvekillerinin oylarıyla kabul edildi. CHP, İYİ Parti, HDP ise tezkereye karşı oy kullandı. Buna rağmen muhalefet partileri fire verdi. Zira oylamaya katılmayan milletvekilleri oldu.

Tezkereye muhalefet eden CHP ve İYİ Parti tezkereye ret oyu verseler de, saray rejiminin izlediği yayılmacı-saldırgan politikaları ciddi bir itirazlarının olmadığı gözleniyor. Meclisin dört duvarı arasında yapılan konuşmalarda tezkereye itiraz eden bu partiler, Libya'ya yıllardır pervasızca yapılan müdahalelere karşı kayda değer bir tepki ortaya koymadılar. Tezkereye itirazları, “Mehmetçik Libya çöllerinde ölmesin” demenin ötesine geçemiyor.

Aynı riyakarlık Suriye politikasında da görüldü. AKP-Saray rejimi Suriye'nin yakılıp yıkılmasında birinci dereceden rol oynadı. Bu düzen partilerinin dünyanın dört bir yanından devşirilen cihatçı katillerin himaye edilmesi, eğitilmesi,

Burjuvaziye temsil eden partiler Libya'ya müdahale konusunda hem fikirler. Ancak araçlar ve tercihler konusunda ayrışıyorlar. Bu tutumlar “muhalefet” sıfatı taşıyan partiler için utanç verici olsa da, eşyanın tabiatına uygundur. Zira bu partiler burjuvazinin şu veya bu kesimini temsil ediyor, doğal olarak onların sınıfların çıkarlarını gözetiyorlar.

silahlandırılması konusunda da ciddiye alınabilecek bir muhalefetleri olmadı. Yayılmacı-ilhakçı politikaya karşı sesleri pek çıkmadı. Sadece bazı icraatlara itiraz ettiler. Kişisel çabalarla sesini yükseltenler de partileri tarafından susturuldular.

Genelde bölge politikasında özelde Libya'ya müdahale konusunda muhalefet partilerinin biçimsel-ikircikli itirazların ötesine geçememeleri rastlantı değil. Zira bunların temsil ettiği kapitalistler de Akdeniz havzasındaki enerji paylaşımı için kurulan kurtlar sofrasında yer açılmasını istiyorlar. Bu partilerin talebi de bu hedefe orduyu Libya'daki iç savaşa sürmeden ulaşılmasıdır. AKP'nin İhvanı Faiz el Serrac başkanlığındaki kukla hü-

kümete angaje olmasına itiraz ediyorlar. Bunun nedeni, bu hükümetin zaten sallantıda olması, dolayısıyla yıkılması durumunda saray rejiminin Libya'da zora düşecek olmasıdır.

Görüldüğü üzere burjuvaziye temsil eden partiler Libya'ya müdahale konusunda hem fikirler. Ancak araçlar ve tercihler konusunda ayrışıyorlar. Bu tutumlar “muhalefet” sıfatı taşıyan partiler için utanç verici olsa da, eşyanın tabiatına uygundur. Zira bu partiler burjuvazinin şu veya bu kesimini temsil ediyor, doğal olarak onların sınıfların çıkarlarını gözetiyorlar.

Bu arada “ulusalcı” diye tabir edilen kesimlerin Libya'ya müdahale konusun-

daki tutumları da dikkat çekici. Bunların duruşu da dinci-faşist iktidarla paraleldir. AKP-saray rejiminin dalkavukluğunu yapan Doğu Perinçek ve yandaşları, dinci-faşistlerin yayılmacı-ilhakçı icraatlarıyla adeta coşuyorlar. Faşist tek adam rejimi tahkim edilirken sarayın dalkavukluğuna soyunmak, Kürt halkına düşmanlığın yanı sıra Perinçekçi düşkün takımının yayılmacılıktan pay alma hevesleriyle bağlantılı olsa gerek. Hem Amerikancı Tayyip'in kuyruğuna takılıp hem de arada bir ABD emperyalizmine karşı laflar etmek ise, riyakarlıktan başka bir şey değildir.

Akdeniz havzasındaki doğal zenginlikler tüm bölge halklarının hakkıdır. Kurtlar sofrasını kuranlar ise sömürücü asalak sınıflar ile onların siyasi temsilcileridir. Emperyalistler, enerji tekelleri, bölge devletleri yağma için son hazırlıklarını yaparken, AKP-saray rejimi ile temsil ettiği kapitalistler de kendi paylarını almak için çırpınıyorlar.

Zenginlikler halkların hakkı olsa da, yağma sofrasında tepişen güçler arasında yaşanacak olası bir çatışma, bölge halklarını yeni felaketlere sürükleyecektir. Akdeniz'in bir barış havzası haline gelebilmesi ise ancak bölge halklarının emperyalistler ile işbirlikçilerini başlarından defetmeleriyle mümkün olacaktır.

Ortadoğu'da tırmanan gerilime AKP'den “barış ve istikrar” demagojisi

ABD'nin İran Devrim Muhafızları'na bağlı Kudüs Gücü Komutanı Kasım Süleymani'nin de içerisinde yer aldığı konvoyu saldırısı ile bölgede tırmanan gerilim AKP iktidarının da başlıca gündemine oturdu. Dinci-faşist AKP-MHP koalisyonunun meclisten geçirdiği Libya'daki savaşı büyütme yönelik hamlesi *Resmî Gazete*'de yayımlanarak yürürlüğe girerken, ABD-İran gerilimi üzerinden ikiyüzlü “istikrar” ve “barış” söylemleri de AKP şeflerince ortaya atıl-

maya başlandı.

Son gelişmelere ilişkin Erdoğan ve AKP'si tarafından ilk resmi açıklama Dışişleri Bakanlığı'ndan yapıldı. ABD'nin saldırısını ağırdan kınanma cesareti dahi gösterilemeyen açıklamada, bölgedeki ülkelere her türlü dış müdahale için çaba harcayan, dinci-gerici ve mezhepçiliği kışkırtan AKP iktidarı “Türkiye'nin dış müdahalelere, suikastlara ve mezhepçi politikalara her zaman karşı olduğu” yalanına yer verdi.

“Bölgede tırmanan ABD-İran gerginliğinden derin endişe duyuyoruz” ifadelerinin kullanıldığı açıklama, tüm taraflar “sağduyu ve itidal içinde hareket etmeye, bölgemizin barış ve istikrarını tehlikeye atacak tek taraflı adımlardan kaçınmaya ve diplomasiye öncelik vermeye” çağrılarak son buldu.

AKP Sözcüsü Ömer Çelik de açıklama yaparak “bölge istikrarını tehdit eden uygulamalara karşı oldukları demagojisini sürdürdü.

Bölgesel gelişmeler yayılmacı heveslere malzeme yapılıyor

Suriye, Irak, Libya örneklerinde olduğu gibi bölgesel gelişmeleri kendi yayılmacı hesaplarına manivela yapmaya çalışan Erdoğan AKP'si tüm gelişmeleri dikkatle izliyor. Her yeni gelişmeyi fırsata çevirmeye çalışıyor. Böylece bölgesinde "taşeron" olarak değil menfaatlerine göre müdahale eden bir güç olarak sahneye çıkmaya çalışıyor.

ABD emperyalizminin Kasım Süleymani ve beraberindekileri katletmesinin ardından gözler bir kez İran ve Amerika'ya çevrildi. Bölgesel çıkarları gereği her iki tarafla kimi anlaşmazlıklara rağmen arasını iyi tutmaya çalışan Türk devleti bu yeni duruma göre politika belirlemeye çalışıyor. Erdoğan ve hükümet sözcüleri, İran'a taziyelerini bildirirken bile ABD ile karşı karşıya gelmemek için özenle seçilmiş cümleler sarf ettiler.

İran hakkında büyük bir infial uyandıran böylesine açık provokatif bir saldırı karşısında Erdoğan ve çevresinin ABD'yi sözde bile kinamaması, geçiştiren açıklamalar yapmasının çokça nedeni var. İran'la taktiksel yakınlık sürdürülürken ABD ile olan stratejik ortaklığa zarar gelmemesine dikkat ediliyor.

Suriye, Irak, Libya örneklerinde olduğu gibi bölgesel gelişmeleri kendi yayılmacı hesaplarına manivela yapmaya çalışan Erdoğan AKP'si tüm gelişmeleri dikkatle izliyor. Her yeni gelişmeyi fırsata çevirmeye çalışıyor. Böylece bölgesinde "taşeron" olarak değil menfaatlerine göre müdahale eden bir güç olarak sahneye çıkmaya çalışıyor. Doğu Akdeniz'e yönelik atılan adımlar, Libya'ya yönelik girişimlerde olduğu gibi.

İran ve ABD arasındaki gelişmelerle bağlantılı olarak tüm olası senaryolar da A,B,C planları olarak masada duruyor. ABD emperyalizminin Irak işgali, "kardeş Esad"ın "zalim Esad"e dönüşmesi, Türk inşaat tekelleri için bir dönem cazibe merkezi olan Libya'nın ve Kaddafi'nin akıbeti bölge devletleri için Türk devletinin ne kadar güvenilir olduğunu fazlasıyla gösteren örneklerdendir. ABD emperyalizminin buna cüret edip edemeyeceği bir tarafa ancak olası bir İran işgali için de tüm senaryolar hazırlanmıştır.

AKP'nin dış politikasını işçi ve emekçilere kabul ettirmek için görevlendirilmiş olan yandaş kaleşörlerin Kasım Süleymani öldürüldükten sonraki yaklaşımları yarın olacakların bugünden habercisidir. Devlet aklının siyasetçisi ile değil medya tetikçisi tarafından dillendirildiği bu yaklaşım yayılmacı emellerin dışa vurumudur. Mezhepsel kinlerini kuma fırsatı bulanlar için bu suikastlar oldukça hayırlıdır.

Bölgedeki gelişmelerle ilgili AKP tarafından yapılan açıklamalarda Türk devletinin çıkarlarına vurgu yapılırken, savaşlar dolayısıyla insanların yaşadığı mağduriyette kullanılmaktadır. Tutarsızlıklarla dolu olan gerekçelerini de yine kendileri çürütmektedir. Libya'da yanında saf tut-

tuğu Trablus hükümetini BM'nin tanıdığı meşru güç olarak nitelendirirken, Suriye'de yine BM'nin bir parçası olan Esad hükümetine karşı gerici çeteleri kullanarak yıkmaya çalışmaktadır. Suriye'de dünyanın farklı ülkelerinden toplanmış bu güruhu "Suriye Milli Ordusu" olarak kutsayanlar Libya'daki Hafter güçlerini göçmenlerden oluşan ve dış güçlerce kullanılan meşru olmayan bir güç olarak tanımlamaktadırlar.

Türk devletinin dış politikadaki bu gibi tutarsızlıklarıyla ilgili elbette daha çok şey söylenebilir. Tüm bunların gerisinde Erdoğan AKP'si ile hayata geçirilen yayılmacı anlayış vardır. Bu hevesler ise hiç de sadece Erdoğan hükümetleri ile sınırlı değildir. Kıbrıs işgali, birinci Körfez Savaşı esnasında Turgut Özal'ın dillendirdiği "bir koyup üç alma" hayali ve Musul-Kerkük'ten Orta Asya'ya uzanan senaryolar hep bu yayılmacı heveslerin ürünüdür.

Bölgesel gelişmeler bu amaçla değerlendirilmeye çalışılmakta ve devletin milli çıkarları olarak kodlanarak dillendirilmektedir. Ancak emperyalist merkezler arasındaki çıkar çatışmaları şiddetlen- diğinde bu heveslerin hayata geçirmenin güçlüğü ortadadır.

Ölüm saçan santrallere teşvikler!

"En çevreci benim" diyen Recep Tayyip Erdoğan, termik santral konusunda da çevreyi ve insanı düşünen hassas cumhurbaşkanı imajı çizmeye çalışıyor. Termik santrallere filtre takma zorunluluğunu 2.5 sene ertelecek kanun düzenlemesi büyüyen tepkiler sonucunda iptal edildi. Düzenlemeyi veto eden cumhurbaşkanı şu açıklamayı yaptı: "Ülkemizin enerji ihtiyacının karşılanması zarureti, insan sağlığı ve çevrenin korunması amacının önüne geçmemelidir. Günümüz şartlarında çevre kirliliğine yol açmadan, özellikle hava, su ve toprak kalitesini bozmadan da enerji üretiminin gerçekleştirilmesi mümkündür."

Ancak yapılan tüm icraatlar, sermayeye tanınan tüm kolaylıklar, bu söylenenlerin ne denli samimiyezsiz olduğunu ve sermayenin işlerini kolaylaştırma bakışı ile hareket edildiğini gösteriyor.

Ülkede 52 tane termik santral var. Filtreleme ve baca gazı temizleme noktasındaki sorumluluklar yerine getirilmediği gibi, 9 şirkete ait 15 termik santralin ne kadar zarar verdiği, düzenleme yapılacağına gündeme gelmesi üzerine kamuoyuna taşındı.

2013 yılında yapılan yasal düzenleme ile termik santrallere arıtma konusundaki sorunlarını çözmeleri için zaman tanındı. 31 Aralık 2019 bu süre dolacağı için, yeni bir düzenleme ile 2.5 yıl daha ertelenmeye çalışıldı. Ortaya konulan tepkiler bu düzenlemenin kanundan çıkarılmasını sağladı. Ocak ayının ilk günleri itibarıyla en sorunlu santraller mühürlenmeye başlandı. 5 santral mühürlendi, bir tanesinin kısmi çalışmasına izin verildi. Sorunlu santrallerin diğerleri ya evraklarını tamamladı ya da geçici belgelerle belli süreliğine üretime devam etmelerine izni verildi.

Bir yandan mühürleme yapılırken, öte yandan 9 şirkete ait 15 termik santrale 2020 yılında 1.5 milyar TL verileceği açıklandı. Bu şirketler 2018 ve 2019 yıllarında da TEİAŞ'tan bir milyar 100 milyon TL teşvik almışlardı. Görülen o ki, bu teşvikler hiçbir şekilde filtrasyonda, çevreye zarar veren sorunların ortadan kaldırılmasına kullanılmıyor. Ama yine de kaynaklar şirketlere aktarılmaya devam ediyor. AKP iktidarı bir türlü yolunu buluyor, sermayeye hizmetini kusursuz yerine getiriyor.

Sermayenin ve AKP'nin “yerli-milli” safsatası

Türkiye'nin kamu kaynaklarını, doğal zenginliklerini sermayeye peşkeşte sınır tanımayan AKP iktidarının “yerli-milli” safsatası yine gündemi meşgul ediyor. “Büyük Türkiye” hayaliyle sunulan her yatırım bir “yerli-milli” demagojisiyle parlatılıyor. Bu kılıfın kullanıldığı konuların ortak özelliği sermayeye büyük yatırım olanakları sunma, dolayısıyla kapitalistlerin kârlarını arttırma amacı taşımaları. “İstihdam yaratma” vaadiyle işçi ve emekçilere pazarlanmaya çalışılan bu yatırımlar, bu işlevi dahi yerine getiremiyor. İşsizliğin rekor tırmanış kaydettiği 2019 yılı bunu gözler önüne seriyor. İşçiler ağır sömürü koşullarına mahkûm ediliyor, sendikalaşmaya dahi tahammül edilmiyor, esnek, örgütsüz, güdük haklarla çalışma dayatılıyor. Buna tepki gösteren, hakkını arayan kapı önüne koyuluyor, polis terörüyle karşılaşıyor. İstanbul 3. Havalimanı inşaatında yaşananlar hafızalardadır.

“Yerli-milli” demagojisinin en fazla kullanıldığı savaş sanayii alanında dahi kendi sefil çıkarları için yabancı sermaye ihya ediliyor. Tank Palet fabrikası bunun yakın örneği. Cılız da olsa kamuoyuna yansıyan tepkilere rağmen AKP iktidarı bu fabrikayı Katar-BMC sermayedarlarına peşkeş çekebildi.

İTALYA'DAN GELEN “YERLİ” OTOMOBİL!

Türkiye tarihinde hiçbir iktidarın eli-ne su dökemeyeceği AKP iktidarı, 17 yılda 62 milyar dolarlık özelleştirmeye imza atarak yerli-yabancı demeden sermayeye hizmet sundu. Kamu kurumlarını zarar ettirerek sermayeye peşkeş çeken AKP'nin “yerli-milli” safsatası da bu pratiğine uygun bir niteliğe kavuşmuş durumda. Tayyip Erdoğan ve şürekâsının yakın zamanda kamuoyunun gündemine zorla sokmayı başardığı “yerli otomobil” bunun yeni bir örneği oldu. Savaş çığırtkanlıkları, Suriye bataklığındaki çırpınışlar, ABD emperyalizmiyle yaşanan gerilim, krizin ağırlaştırdığı hayat pahalılığı, işsizlik derken, İtalya merkezli bir şirketin tasarlayıp 2018 yılında Çin'de sergiledikten sonra Türkiye'ye pazarladığı tasarım olan “yerli otomobil” kamuoyunun gündemine oturtuldu.

AKP'nin “yerli” diye reklamını yaptığı bu palavra, düzen muhalefetine ön-

çıkan isimlerinden Ekrem İmamoğlu'nun dahi desteğini kazandı. Somut varlığı henüz ortada olmayan İtalyan tasarımı bu sözde “yerli otomobil hikayesi”nin 2022'ye kadar yazılacağı iddia ediliyor. Bu “hikaye” de geçmiştekilerden farklı olmayacak. AKP'nin “yerli” diye parlattığı yatırımın sermayesi de tasarımı da “yabancı”lardan gelecek, işçilerin payına ise ağır sömürü koşulları düşecek.

YABANCI SERMAYE İLE YAZILAN “HİKAYE”LER!

AKP'nin her türlü hizmeti sunduğu büyük burjuvazi bu “yerli-milli” projelerde büyük bir şevkle yer alıyor. “Ülkemiz rekabette güçlü olsun” diyerek fabrikalarda işçilere en ağır sömürü koşullarını dayatan, sefalet sözleşmelerine mahkûm eden, en ufak bir krizde ilk adımı işçinin haklarını budamak, işine son vermek olan kapitalistler sürüsü, “yerli-milli” yalanını da aynı sahtekarlıkla kullanıyor.

“Tasarımlarımız zayıf, dış finans kaynakları” lazım deyip ABD ve Avrupa sermayesine sırtını dayanan TÜSİAD sermayedarları, yeni “başarı hikayesi” yazmak gerektiği hayalleriyle 2020 yılını karşıladı. TÜSİAD'ın önceki başkanı Erol Bilecik'in dile getirdiği bu “başarı hikayesi” ise, kendi açıklamasıyla AKP'nin 2007 yılına kadarki süreci oluyor. Peki neye dayanıyor bu başarı hikayesi?

Sözü edilen, AKP'yi iktidara hazırlayan, TÜSİAD'ın da sırtını dayandığı ABD ve Avrupa sermayesinin kendisidir. Bu dönemde yabancı sermayenin ülkeye akışı, ekonomik büyümenin ortalamasının üzerine çıkmasını kolaylaştırmıştır. “Ül-

keyi nereden nereye getirdik” diye Erdoğan'ın öve öve bitiremediği bu dönem, uygun dünya konjonktüründe emperyalistlerin ülkeye para akıtması sayesinde yaşanmış, “başarı hikayesi” bu sayede yazılabilmektedir. Ülkeye akan ucuz döviz ve kredilerle, özelleştirmelerle sermaye palazlandırılmıştır. 2002 öncesinde siyasi ekonomik krizlerle bunalan işçi sınıfı ve emekçiler, AKP iktidarına kolayından “tav olmuş”, “şükür ki işimiz var” diyerek, düşük ücretlere, esnek çalışma koşullarına, taşeronlaştırmaya, sendikasızlaştırmaya sessiz kalarak, daha ağır sömürü koşullarına mahkûm edilmiştir. “Başarı hikayesi” sermayenin zenginliğinin katlanmasıyla yazılmış, işçilere verilen kırıntılar sınırlanmış, hak gaspları birbirini izlemiştir.

YANDAŞ MÜSİAD DAHA MI “YERLİ-MİLLİ”?

Yerli-yabancı demeden sermayeye her türlü imkânı sunan AKP iktidarı, yandaş sermayeye de çok büyük kaynaklar aktarmıştır. AKP iktidarının bugün “TÜSİAD'la yarıştığı” MÜSİAD, yabancı sermayeye ve emperyalistlere hürmette TÜSİAD'dan farklı değildir. MÜSİAD'ın geçtiğimiz hafta düzenlediği 10. Genişletilmiş Başkanlar Toplantısı'nda konuşan başkan Abdurrahman Kaan'ın hayalleri de en az diğerleri kadar “yerli ve milli”dir! Dünyadaki gelişmeler üzerinde duran Kaan, “Ortadoğu sermayesi için güvenli liman yeniden Türkiye toprakları olacaktır” demekle, Türkiye'yi sıcak para merkezi yapma hedefini şu ifadelerle dile getirmektedir: “Türkiye gerek jeopolitik yapısı gerekse dengelenme süreci içinde-

ki ekonomisiyle bu bölgedeki sıcak paranın çekim noktası haline getirilebilir.”

Brexit sonrası AB-Türkiye ortaklığı ile Çin'in Kuşak Yol projesinin MÜSİAD'ın gündeminde olacağını ve 2020'nin ilk aylarında bu iki konuyla ilgili iki çalıştay düzenleyeceklerini ifade eden MÜSİAD sermayedarlarının bunlardan sağlayacağı fayda ise “yerli-milli” mottosuyla tamamlanmaktadır. Ortadoğu, AB, Çin sermayeleriyle “şahlanmayı” hedefleyen “yerli-milli” MÜSİAD!

MESELE “YERLİ-YABANCI” DEĞİL, SINIF ÇIKARLARI!

TÜSİAD'ından MÜSİAD'ına Türkiye'nin büyük burjuvazisinin tüm beklentileri, AKP şefleriyle birlikte “yerli ve milli” diye sundukları, aynı kaynağa dayanmakta ve ortak bir amaç güdülmektedir. Dayanak, emperyalist finans tekelleridir. Ortak amaç da, yerli-yabancı demeden sermayenin kârlarının büyütülmesidir.

Dinci-faşist iktidarın “yerli”, “milli” demagojisi, bu gerçeğe giydirdikleri bir kılıf, bir pazarlama kampanyasıdır. Bu kampanyanın bir hedefi de, işçi ve emekçilerin gözünü boyamak, milliyetçi önyargılarını pekiştirmek, onların sermayenin kâr hedeflerine yedeklenmesini sağlamaktır. Nasıl “Türkiye'nin uluslararası rekabette güçlenmesi” hedefini öne sürerek “fedakârlık” adı altında işçilere daha fazla sömürüyü, esnek çalışmayı, düşük ücretleri dayatıyorlarsa, “yerli-milli” demagojisiyle de yine işçileri sermayenin çıkarlarına hizmet ettirmeyi hedefliyorlar.

Kanal İstanbul Projesi üzerine Dr. Savaş Karabulut ile konuştuk...

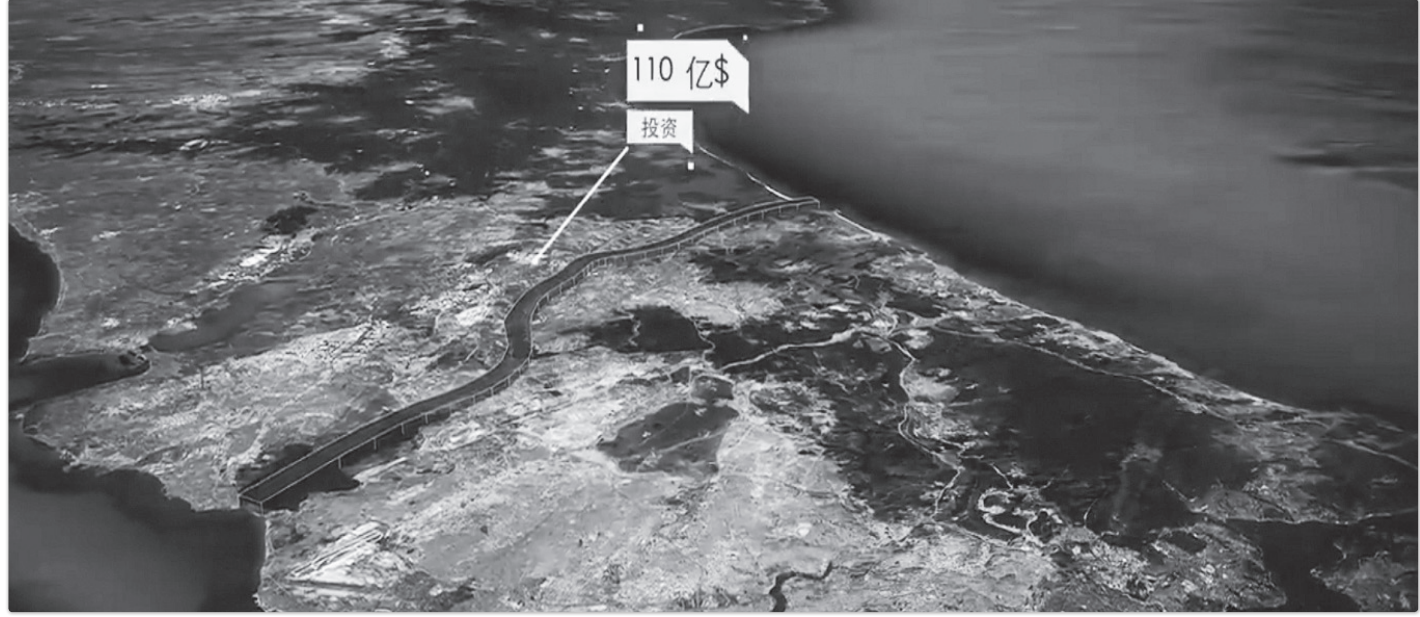
“Tarih o raporlara imza atanları yargılayacak!”

- Kanal İstanbul Projesi toplum gündemine yeniden girmiş bulunuyor. Aslında 2011 yılından bu yana bu “çılgın” projeden bahsediliyordu. Ama bu yıl kesinlikle gerçekleştirileceği söylemleriyle gündemleştirildi. Bu proje hakkında ne düşünüyorsunuz?

- Öncelikle, Kanal İstanbul Projesini gündeme getiren AKP lideri Erdoğan projeyi ilk tanıttığında, adını verdiği “çılgın proje” tanımının gerçekte çok da çılgınca bir iş olmadığını belirtmek gerekiyor. Proje için “çıldırılmış” denilmesi daha doğru bence. Çünkü “çılgın” sözü insanlarda, proje sanki “çok zekice, büyük ve iyi bir şeymiş” gibi bir algı uyandırıyor. O yüzden bu kelimeyi kullanmamak gerekiyor. Projenin ismine yapılan bu tamlama şekli halka şu mesajı vermeyi hedefliyor: “Böyle projeleri anca biz yaparız”. Evet, bu tür projelerin sadece sizin iktidarınızın aklına geleceğini biz iyi biliyoruz. O nedenle de, daha önce “Türkiye’de en uzun, en geniş, en büyük yapıları, havalimanlarını, köprüleri biz yaparız.” imajınızın, bizlere büyük vergilerle yansıdığını da çok iyi biliyoruz, demek gerekiyor.

Son süreçte özellikle Aralık 2019’da yayınlanan ÇED raporuna kamuoyunda büyük itirazlar oldu. Bu itirazlar öyle kuru kuruya, sadece muhalefet olsun diye yapılmadı. Bu projeye itiraz edenler sadece CHP’liler değildi, bunu da bilmek gerekiyor. İnsanlar İl Müdürlükleri önünde saatlerce yağmurun, soğuğun altında bekleyip bir direniş sergilediler. Ben bu ülkede demokratik anlayışın çok fazla ilerlemediğini ve dilekçelerin çok fazla muhatap bulamayacağını düşünüyorum ama bu direnişin sergilenmesi çok önemliydi. İnsanlar “Biz boyun eğmiyoruz, bu işin arkasındayız, mücadelemizi sürdüreceğiz” mesajını verdiler. Mahallelerden otobüsler kaldırıldı, insanlar toplu olarak dilekçe verdiler, CİMER başvurularında bulundular.

Bu proje bu yüzden başladığı gibi kapatılacak bir proje. Nasıl ki onlar “Projeyi her ne olursa olsun yapacağız” diyerek ısrar ediyorsa, biz de diyoruz ki “Hayır arkadaş, biz de yaptırmayacağız!” Bu proje öyle bize sormadan gerçekleştirilecek bir proje değil. Daha önce Gezi sürecinde de “istediğimizi yapacağız” söylemleri dile getirilmişti. Ancak halk muhalefeti ile, İstanbul’da yaşayan kent

sakinlerinin tepkileri ile bu sürecin geride kaldığını gördüler. Aynı süreç yakın zamanda termik santraller de yaşandı, aynı süreç Kaz Dağları’nda da yaşandı ve aynı süreç tekrar burada devam etti. Ben emim ki, bu projenin yapılmamasını isteyen binler, on binler, hatta milyonlar var.

- Siz jeofizik mühendissiniz. Kanal İstanbul Projesi’ne dair tartışmalarda, projenin geçiş güzergahında iki aktif fay hattının bulunmasından ve Küçükçekmece Gölü’ndeki fay hatlarından bahsediliyor. Proje hayata geçerse ciddi deprem risklerinin oluşacağı ifade ediliyor. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

- ÇED raporunun Ekler (8, 9, 16) bölümünde, Jeofizik, Jeoloji ve Geoteknik kısımlarında, depremsellik ve tsunami bölümlerinde ana raporun aksine birçok eleştiri var. Ancak günümüzde, DHL, DSI, AFAD vb. kurumlardan da raporu revize eden, raporda belirtilen deprem uyarılarına rağmen aktif fay olmadığını ve içme sularının tuzlanmayacağını belirten görüşler bildirilerle kamuoyuna açıklandı.

Devlet Hava Meydanları işletmeleri hatırlarsanız bir rapor yayınladılar (sonra raporun sonunu revize ettiler), bu proje 3. havalimanını etkileyecek ve havalimanını kullanılmayacak hale gelecek, bu proje gerçekleşirse sıkıntı yaşanır dediler. Devlet Su İşleri rapor yayınladı, değiştirdiler. AFAD’dan birilerine, “burada aktif fay yoktur” diye yazdırdılar. Fakat sanırım bunu yazdıran kişiler ya da metni AFAD aracılığıyla basına servis eden kişiler

ÇED raporunu bile okumadılar. Raporun kendisinde jeolojik ve jeofizik kesitler incelendiğinde birçok fay hattının geçtiğini görüyoruz. Raporun sadece Küçükçekmece kıyısına dokunmamışlar ama geri kalan kısımların hepsinde biz şunu görüyoruz. Kısmi kesitlerde veya jeofizik kesitlerde tabakalar arasında belli dokanlar (iki farklı jeolojik birimi birbirinden ayıran sınır -KB) doğru gitmiyor. Yani kesitlerde faylar var ve bunlar incelendiğinde görünüyor. ÇED raporunun ekler kısmında verilen kesitlerde de faylar var.

Kısacası ÇED raporunu okumayan kişiler İstanbul’u sadece iktidarın projeyi rahatlıkla kamuoyuna sunması için bilgilendiriyor. Bunun dışında ÇED raporunda aynen şu ifade var: “Burada faylar var. 5 büyüklüğüne kadar deprem olabilir” diyor. Hatırlarsanız yakın zamanda 5.8’lik Silivri depremini yaşadık. Şehrin içerisinden, evlerin arasından geçen “fayın 5 büyüklüğünde deprem üreteceğinin belirtilmesi” çok ciddi bir tehlikedir. Orta büyüklükte bir deprem yani öyle küçük değil. Raporda böyle yazıyor ama nedense AFAD bunu bilmiyor.

Bu tür projelerin yapılması ya da değişik projelerin etkisiyle depremler meydana gelebiliyor. Bunun çok sayıda örneği var. Örneğin, yeraltına yüksek basınçlı su basıp kaya gazının çıkarılması gibi işlemler neticesinde de depremler gerçekleşebiliyor. İsviçre’nin Basel kentinde zorlamalı jeotermal dediğimiz bir uygulama sonucunda 4.6 büyüklüğünde deprem meydana geldi. Bu bölgede nor-

malde hiç deprem olmuyordu, düşünün.

Kanal İstanbul Projesinin güzergahı üzerinde gerçekleşecek patlatmalarda günlük 43 kilo, yıllık yaklaşık 4 milyon kilo amonyum nitrat kullanılacak. Birçok kazı yapılacak. Deniz suyu karayı basınca, yerin boşluk suyu basıncı değişecek ve bu patlatmalar yeraltı boşluk suyu basıncının değişmesine sebep olacağı için depremler olabilecek. Belki de 5 büyüklüğünde depremler olacak ve bunlar şehrin merkezinde olacak. O yüzden AFAD’ın raporunun hiçbir bilimsel dayanağı yok. Bilimsel olmayan bir ÇED raporunda bile daha net bilimsel tanımlar var. AFAD önce o bilimsel raporu okusun, ondan sonra yazsın raporunu.

- Birçok bilim insanı ve ilercisi akademisyen ÇED raporunun çok çelişkili, yanlış ve hatalı yanlarının olduğunu belirtti. Bu rapor hakkında ne düşünüyorsunuz?

ÇED raporunun ana metni yaklaşık 1600 sayfa ve ekleri 16.000 sayfa. Raporun tamamını değil ancak anahtar bazı kelimeleri rapor içinde arayarak raporu hızlıca inceleyebiliyoruz. Bir bilim insanı olarak nelere odaklanacağımı biliyorum, nerede ne tür ayarlamalar yapılacağını biliyorum ve bunlara bakarak bazı incelemeler yaptım. Fakat ekler kısmında verilen bir sürü olumsuz görüş ana metinde yok. Tsunami, depremler, heyelanlar, zemin problemleri, ormanlar, tarım alanları, meralar, arkeolojik alanlar ve kültürel varlıklarla ilgili aklınıza gelebilecek bütün bahsettiğimiz problemlerle il-

gili eleştiriler var. Ama ana metinde yok. Yani ekler kısmında bir sürü olumsuz görüş bildirmiş ama ana raporu hazırlayan kişiler bunları görmezden gelmiş ve ÇED raporunu olumlu kılmış.

Raporun kendi içinde de çelişkileri var. Raporda en büyük sorun su sorunu. Bugün bazı akademisyenler, “su sorunu yaşanmayacak ve içme suları tuzlanmayacak” diyorlar. Biz jeofizik mühendisleri olarak tuzlu sularla ilgili çalışmalarda yapıyoruz, Terkos Gölü’nde yapılan çalışmalar var. Bu gölde tuzluluk başlamış bile. Bu yüzden raporda tuzlu su girişinin olmayacağını iddia edenler doğru söylemiyorlar. Tuzlu su girişi olacak, bunu önleyemezsiniz. Çünkü oradaki kayalar çatlaklı ve kırıklı. Birçok patlayıcı kullanılacak, denge iyice bozulacak. Tuzlu su öyle bir şey ki, girdiği an içme suyunun yapısını da bozar. Geri dönüşü yok bu işin.

1/100000’lik çevre düzeni planı için İTÜ’nün dört farklı Ana Bilim Dalından görüş aldılar. Mesela İstanbul Teknik Üniversitesi Ulaştırma Ana Bilim dalı tarafından yayınlanan, 1/100000 ölçekli çevre düzeni planına yapılan sözde “bilimsel katkı” okuduğunuzda donup kalıyorsunuz. ÇED raporunda 5 tane güzergah belirlenmişti, 4 numara alternatif kabul ediliyor. Terkos’dan başlayıp Küçükçekmece’ye giden yol. O anabilim dalında görevli öğretim üyelerinden her kimse diyor ki; “Burada en iyi alternatif yol burasıdır. Topografya şartları daha doğrudur ve Küçükçekmece gölü içme suyu amaçlı kullanılmamaktadır.” Ey hoca, sana sormazlar mı? “Çekmece gölü kullanılmıyor da Sazlıdere ve Terkos gölleri de mi kullanılmıyor?”

Diyorlar ki “10.000 kişiye istihdam sağlayacağız.” Panama Kanalı yapılırken 27.500 işçi, kanal kazısı sırasında ve salgın hastalıklardan hayatını kaybetmiş. 10.000 kişiye mezar mı kurmaya çalışıyorsunuz? Bu arada mezarlıklar da kanal sularının altında kalıyor. Arnavutköy’de sadece 11 tane mezarlık su altında kalıyor. 16 tane arkeolojik alan önemli derecede etkileniyor. ÇED raporunun ekler kısmında olup da ana metinde yer almayan Florya’da bulunan Atatürk Deniz Köşkü bile etkilenme alanı içinde bulunuyor. Ama emin olun bu projeyi savunanların birçoğu ekler kısmını okumamıştır bile.

- ÇED raporlarını hazırlayanlar kendilerini bilim insanı olarak niteleyen kişiler. Sizin de dikkat çektiğiniz bir durum var; bugünkü akademisyenlerin bilime, eğitime ve topluma değil de sermayeye hizmet ettiklerine dair. Bu raporları hazırlayanlar da insan hayatını tehlikeye atıyorlar. Akademideki bu duruma dair ne denilebilir?

- Tarih o raporlara imza atanları yarılacak. Halka ve topluma karşı suç işlemektedirler. Biz mühendis projelerini teknoloji projeleri olarak görmeyiz. Mühendislik projelerinin aynı zamanda insana, doğaya, ekolojide ve topluma olan yararı ile bir ilişkisi söz konusu. Ama bu süreç yeni de başlamadı. Yani 1980 öncesindeki akademisyenlerin gücü ile şimdiki akademisyenlerin gücü aynı değil. O zamanlar süreç başka işliyordu. 1990’lardaki Bologna süreci ve GATS anlaşmaları ile birlikte Türkiye’de özel üniversiteler açılmaya başlandı. Mahalle aralarında üniversiteler kuruldu, birer işletme dükkanı gibi. İki tane bina alan hemen bir üniversite açtı. Günümüzde bu durum katlanarak devam ediyor. Devlet üniversitelerinden hocaları transfer ediyorlar ve bir hocaya on tane ders verdiriyorlar. Ayrıca bu anlayış hocaya doğru düzgün para vermez ama çok iş yaptırmaya çalışır. Aynı zamanda “piyasanın ihtiyaçlarını nasıl daha rahat karşılayabiliriz?” sorusuna yanıt ararlar.

Aslında üniversite sermayenin işlemlerini kolaylaştırmak üzere bilim üreten mekanlar haline dönüştürüldü. Entegrasyon süreci, üniversite-sanayi işbirliği, teknokentler, AR-GE’ler kullanılarak yapıldı bu. Neredeyse bütün üniversitelerde Teknokentler var ve bu teknokentlerin çoğunda hocaların şirketleri var. Hocalar şirket kurarak piyasaya iş yapıyor. Çünkü artık süreç piyasaya entegre olan hocaların piyasasının ihtiyaçlarını karşılamak ve bundan para kazanma yolu ile işliyor. Doçentlik, profesörlük, doktorluk gibi unvanlarını kullanarak piyasaya iş yapıyorlar. Üniversitenin unvanını kullanarak iş yapabiliyorlar. Üniversiteler de döner sermayeden para kazanıyor. Ayrıca piyasanın ihtiyaçları da olumlu şekilde karşılanmış oluyor.

ÇED raporuna katkı sağlayan ve sorun yokmuş gibi gösteren o hocalar da tam olarak bu durum içindeler. ÇED raporuna imza atan akademisyenlerin ve birçok mühendisin ismi raporda mevcuttur. Bu

mühendisler, projeyi teknik boyutu ile değil insani boyutuyla, bilim etiği boyutuyla düşünmek zorundalar. Ekolojik yönünü de düşünmek zorundalar. Fakat bunlar düşünmüyorlar. *Independent Türkiye’de* bir haber okudum. Hoca diyor ki, “yeni bir şehrin kurulmasına ihtiyaç var, çok temel bir ihtiyacımız”. Bir diğeri de diyor ki, bu proje uygulandığında “içme sularımız artacak”! Bilimsel veriler üzerinden bunları söylemiyorlar. Bir başka örnek daha aktarayım: Tsunami riskini hesaplayan bir hoca, Orta Marmara çukurunun yani bize yakın olan fay hattının tehlikesini değil de, daha uzaktaki fay hattının tehlikesini alarak, projenin etkilenmesi riskini küçültmüş. Sihirli dokunuşlar bunlar! Ama aynı hoca raporda şunu da belirtmiş: “Tsunami olursa kanaldaki gemiler birbirine veya kıyıya çarpabilir, büyük patlamalar olabilir, hemen gemileri çıkarmak gerekir.”

Arkeolojik alanlar ile ilgili kısımda (Ek-35) açık açık demişler ki; “biz proje güzergahı üzerindeki alana gittik ve ilgili kurdan arkeolojik ve kültürel varlıklar ile ilgili veriler aldık ve incelemeler de bulunduk.” Fakat inceleme yaparken ekstra kültürel varlık buluyorlar ve diyorlar ki; “Bu bölgenin tamamı incelenmemiştir. Önce bu bölgenin tamamı arkeolojik olarak incelenmeli, incelendikten sonra kazı yapılmalıdır.”

Kısacası, bu rapor bir tez değil biz de anti-tez üretecek konumda değiliz. Boşuna bizim zamanımızı çalmasınlar, bırakınlar bu proje işini. Bu proje kesinlikle uygulanacak bir proje değil.

- Son olarak he söylemek istersiniz?

- Sonuçta bu süreçte mahallerde, derneklerde toplantılar yapılıyor. Hayvan haklarını koruyanlar, ekolojik yaşamı savunanlar, ormanlarımızın ve sularımızın yok olmasını istemeyenler var. Şehirlerimizin yaşanabilir ve sürdürülebilir şehirler olması için mücadele eden birçok siyasi parti, dernek, demokratik kitle örgütleri var. İnisiyatifler ve platformlar oluştu.

Bunlar şu an yan yana gelmiş durumdalar. Ve mahallerde çalışan bağımsız gruplar da var.

Burada aslında şunu da söylemek gerekiyor. Bu meseleye karşı çıkmak İmamoglu’nun bakış açısıyla da, Erdoğan bakış açısıyla da olmaz. Ben ne Erdoğan ne İmamoglu’cuyum. İnsanların da burada kutuplaşma içerisinde olmasını istemiyorum. Bugün karşı çıkmanın yegâne koşulu, bilim ve mühendislik kriterleridir. İBB tarafından her konuda yapılan çalıştaylar önemli. Bu konu hakkında da yapılacak ancak projeye olumlu görüş sunan akademisyenleri neden davet ettiler, bu bir soru işareti.

Mesela ben şunu rahatlıkla söyleyebilirim: Boğaziçi olmasaydı, gelin burada kanal yapın konusu konuşulabilirdi. Çünkü Karadeniz’e ulaşım sıkıntısı olurdu. Mesela Panama Kanalı bir ihtiyaçtı. Süveyş Kanalı bir ihtiyaç. Ama bu kanal bir ihtiyaç değil. Toplumun ihtiyaçları ne ise biz onu söylüyoruz. Kanal İstanbul gemiler için ulaşımı kısaltmıyor, hatta daha da uzatıyor! Gemi geçiş sayılarının da yıllara bakıldığında azaldığı görülüyor. Yani bu projeye ne ihtiyaç var? Para kazanacağız diyorlar. Bu projenin kendisini 40-50 sene de amorti etmez. Bu projenin ömrü ne kadar peki? 100 senelik. Nedeni bilinmiyor.

Daha önce Avrasya Tüneli, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Osmangazi Köprüsü gibi projeler için alınan vergiler gibi halka ek vergiler gelecek. Bu işin AKP’si, MHP’si veya CHP’si yok. Bu işin tek tarafı var: Sınıfsal taraf. Sınıfsal tarafa baktığımızda, ekonomik kriz koşullarında emekçilerin ve emeklilerin durumu ortada. Pazara gidemiyorlar. Bu projeye emekçilere ek vergiler gelecek. Yeni yapılan köprüler de paralı olacak.

Ortada, EYT’lileri seçim kaybetsek de emekli yapmayacağız diyen, öğrencileri üniversite kapılarında yemekhane zamlarına karşı direnişe geçiren, çevre katliamı yapıp insanları kanser eden, bunu özellikle de emekçi mahallelerinde yapan, tarımı bitiren, fabrikalarda istihdamı düşüren ve bütün kamu kuruluşlarını özelleştiren bir iktidar var. O yüzden kimse buradan para kazanılacağını falan düşünmesin.

Bu proje halka ekolojik ve yaşamsal anlamda yıkım getirir. İstanbul gibi deprem bekleyen bir kentin depreme hazırlanmayacağını da biliyoruz. Bu proje ile halkın depremle yüz yüze kalacağını, yüzbinlerce insanın hayatını kaybedeceğinin garantisini verebiliriz. Bu projeye harcanacak para ile İstanbul’da depreme dayanıklı 150 bin tane bina yapılabilirdi. Ama şu anda insanlar evlerinde büyük deprem olursa ne yapacağız diye bekliyorlar.

Birleşik Metal Genel Kurulu'nun gösterdikleri

Birleşik Metal-İş Sendikası Genel Kurulu geçtiğimiz günlerde İstanbul'da gerçekleştirildi. Adnan Serdaroğlu başkanlığındaki bürokratik anlayış tek liste kazandı. 16 yılın üzerine bir kez daha yönetime geldiler.

Müzik dinletisi, sinevizyon, stand-up gösterisi, ödül töreni, konuk konuşmalarıyla geçen genel kurul daha çok bir etkinlik şeklindeydi. Geçmiş dönemin muhasebesinin yapılmadığı, eleştirel yaklaşımların olmadığı, sendika bürokratlarının uzun konuşmalar yaptığı bir genel kurul geride kaldı.

MUHASEBE YOK, HESAP VERME YOK!

Adnan Serdaroğlu konuşmasında biz 16 yıldan sorumluyuz diyerek, muhasebenin nasıl yapılması gerektiğine işaret etse de, bu boş bir söz kalıbı olmanın ötesinde bir anlam ifade etmiyordu. Zira, Birleşik Metal bürokrasisinin anti-demokratik baskıcı müdahalelerle şube yönetimlerini, temsilcileri ve delegasyonu belirlemeleri, tek söz sahibinin bürokratik kast olması, genel kurula "başarı" olarak yansdı.

Genel kurula giden süreçte İstanbul Şubesi başta olmak üzere birçok şube seçimlerine müdahale ettiler. Birçok fabrikada temsilcilerin, muhalif işçilerin baskıya uğramaları, görevden alınmaları, genel kurulun ön hazırlık çalışması kapsamında. Bunun meyvelerini de genel kurulda aldılar. Genel kurula iki-üç delegenin dışında konuşanın olmaması, sendikal bürokrasinin hakimiyetini gösteriyordu.

Genel Kurul konuşmalarında tek "eleştirel yaklaşım" konuk konuşmacı Ali Rıza Küçükosmanoğlu'nun Türk-İş ve DİSK yönetimine dair eleştirileriydi. DİSK çatısı altında olmalarına rağmen mevcut yönetim ile ortak çalışma yürütmediklerini söyledi ve "sanayi proletaryasının DİSK'te öncülük etmesi gerekir" diyerek Birleşik Metal'e de rol biçti!

Kendilerini muhalif olarak adlandıran Gebze Şube yönetimi başta olmak üzere Gebze delegelerinin salonu sessiz bir şekilde terk etmesi, kendilerini buraya ait hissetmediklerini, parçası olmadıkları bir genel kurula katılmayacaklarını söylemeleri, mevcut bürokratik işleyişe dair bir veridir. Ancak, genel kurulu bir hesaplaşma yeri olarak değerlendirmeyi ter-

cih etmemek, meydanı mevcut sendika bürokrasisine bırakmak doğru bir tutum değildir. Bu tutum, sendikal bürokrasinin kendilerine yönelik iddialarını da güçlendirmektedir.

Adnan Serdaroğlu yaptığı konuşmada, Gebze delegelerinin yönetimde yer almak istemelerini haklı bulurken, yönetimde olanlar olarak "kiminle çalışacağımıza karar verme hakkının" da kendilerinde olduğunu ifade etmekten geri durmadı. Hatta Gebze Şube yönetiminin kendileriyle pazarlık yaptığını, istedikleri sonucu alamayınca da salonu terk ettiklerini iddia etti. Bu iddiaya karşı muhatapları neler söyler bilemeyiz, ancak genel kurulların liste pazarlıklarının değil, sınıf mücadelesinin güçlendirilmesini esas alan gerçek bir muhasebenin yeri olması gerektiği açıktır. Birleşik Metal Genel Kurulu'nda olmayan da buydu.

METAL İŞÇİLERİ SİYASET YAPMALI, AMA NASIL?

Konuşmaların birçoğunda sınıfa yönelik saldırılar sıralanırken, mücadele programı ortaya koyması gerekenler kürsüyü ağlama duvarına çevirdiler. Sermayenin saldırıları karşısında somut eylem planı oluşturmak yerine slogan atmakla yetindiler. Krizin etkileri, işten çıkarmalar, enflasyon rakamları, asgari ücret, EYT, vergi sistemi, kıdem tazminatının gaspı vb. sıralanırken, bu saldırıları geri püskürtecek adımların ne olacağına dair tek kelime edilmedi.

İşçilerin ekonomik sorunlar kadar siyasal sorunlara da eğilmesi gerekti-

ği üzerinde duruldu. AKP üzerine tüm eleştirilerin, açıktan dillendirilmese de CHP savunuculuğuna dönüştürüldüğü bir atmosfer hakimdi. Divan Başkanı'nın Süleyman Çelebi olması, salondaki diğer CHP milletvekillerini övücü sözleri vb. üzerinden kaba bir şekilde bunun yapılması, bilinçli bir tercihin ürünü olmalıydı.

Elbette metal işçileri işçi sınıfı siyaset yapmalıdır. Kendi sınıfının siyasal yaklaşımına uygun bir tutum almalıdır. Ancak bu düzen partileri arasında bir tercih yaparak olanaklı değildir.

"DİSİPLİN KURULU İYİ ÇALIŞMIŞ"!

Genel kurul öncesi kaleme aldığımız metinlerde, bürokratik anlayışla ve anti-demokratik uygulamalarıyla hesaplaşılması gerektiğini vurgulamıştık. Özellikle son dört yıl içinde Birleşik Metal'in aldığı bir dizi ihraç, görevden alma kararının tartışılması gerektiği halde, genel kurulda disiplin kurulunun aldığı 17 karar oylanarak onaylandı. Hiçbir eleştiri gelmemesinin rahatlığıyla Adnan Serdaroğlu, "disiplin kurulu da çok iyi çalışmış, şimdiye kadar bu kadar fazla çalıştıklarını hatırlamıyorum" diyebildi. Gerçekte onaylanan, hesaplaşılması gereken sendikal bürokratik anlayışın kendisiydi.

TM İLE PROTOKOL HANGİ İHTİYACIN ÜRÜNÜ İMİŞ?

Türk Metal ile imzalanan protokol üzerine hiçbir şey söylenmemiş olmasına rağmen, Adnan Serdaroğlu savunma refleksiyle bunu gerekçelendirmeye çalıştı. Protokolün Birleşik Metal'in lehine

olduğu, yakın dönemde 15-20 bin üyeyi türlü oyunlarla Türk Metal'e kaptırdıkları, bunun önüne geçebilmek için bu protokolü imzaladıklarını söyledi. Özellikle Metal Fırtınası sonrası yaşanan sendika değişiklikleri sırasında birçok fabrikada Birleşik Metal'in işçileri yarı yolda bırakması, mücadelenin yasal süreçlere sıkıştırılması tartışma konusu edilmezken, protokol ile kendilerini güvence altına aldıkları iddia edilebildi.

METAL FIRTINASI'NI BİRLEŞİK METAL YARATMIŞ!

Bu arada Metal Fırtınası'na da değişen Adnan Serdaroğlu, Metal Fırtınası'nın ortaya çıkmasında kendilerinin rol oynadığını iddia edebildi. Metal Fırtınası'nın Bosch süreci üzerinden başladığını, o süreci kendilerinin başlattığını söyledi.

Bosch sürecinde işçileri yarı yolda bırakan, işten atmalara karşı şalteri indirmekten, fiili-meşru bir yol izlemekten geri duran, direnişi fabrikada ve fabrika önünde yürütmek yerine Maslak'ta Bosch'un genel merkezi önünde yürüten, yasal sürece bel bağlayıp Türk Metal'in ve Bosch yönetiminin baskılarına sessiz kalan, bir dönem sayısız çoğunluğu sağlamalarına rağmen bunu koruyacak adımları atmayıp Bosch işçilerini yalnız bırakanlar onlardır. Bu süreçteki pratiklerini tartışmak yerine Metal Fırtınası'na kendilerinin vesile olduğunu söylemeleri tam bir aymazlıktır.

GREV FONU ŞİŞEN BİR SENDİKA!

Genel Kurul'da bir dizi tüzük değişik-

liği gerçekleştirildi. Öne çıkan ise grev fonuna dair oldu. Aidatlardan grev fonuna ayrılan pay %10'dan %3'e düşürüldü. "Grev Fonu'ndaki şişme"nin engellenmesi için bu kararı aldıklarını, verdikleri rakama göre 10 milyon lira civarında biriken paranın yeterli olduğunu ifade ettiler. İlk yönetime geldiklerinde grevler ve direnişler gerçekleştirdiklerine ancak artık birçok sözleşme sürecinde buna "gerek kalmadığı"ni söylediler. Grev er-telemeleri ve grev yasakları nedeniyle de bu fonun kullanılmadığını, aidatların farklı ihtiyaçlar için kullanılması için bu kararı aldıklarını ifade ettiler. Grev üzerine söyledikleri ve aldıkları bu karar malumun ilanıdır. Saldırıların bu kadar yoğun olduğu, metal işçilerine köleliğin dayatıldığı bir dönemde fiili grevlerin örgütlenmesi gerekirken, alınan bu karar ibret vericidir.

MESS SÖZLEŞME SÜRECİ: DAĞ FARE DOĞURDU!

MESS ile sürmekte olan sözleşme sürecine dair de iddialı sözler söylemekten geri durmadılar. MESS'in tutumunu eleştirip, taslaklarının takipçisi olacaklarını, grev yasaklarını tanımayacaklarını, 3 Ocak'ta başkanlar kurulunun alacağı eylem kararları ile kararlılıklarını göstereceklerini ifade ettiler.

Alınan eylem kararları arasında üretime gelen gücün kullanılmasına yönelik hiçbir kararın olmaması hiç de şaşırtıcı değildir. Ancak bu kadar büyük laflar edip karşılığının olmaması metal işçileri için uyarıcı olmalıdır. Metal işçileri sendikal bürokratik anlayışı aşamadığı, inisiyatif eline almadığı koşullarda sözleşme sürecinden kazanım beklememelidir. Uzlaşmacı, icazetçi çizginin sınıf mücadelesini ileriye taşıma olanağı bulunmamaktadır.

SONUÇ YERİNE...

Birleşik Metal'de bürokratik anlayış hakimiyeti sürmektedir. Genel kurul süreci, geçmişin muhasebesini yapmaktan, önümüzdeki dönem için bir mücadele programı ortaya koymaktan uzak bir süreç olarak işletilmiştir. Bürokratik yapı güçlendirilmeye çalışılmıştır. Ancak genel kurulda da görüldüğü üzere, kendi koltuklarını güçlendirmek için attıkları her adımı gerekçelendirme ihtiyacı duymaktadırlar. Bu, tabandan gelebilecek bir sınıf hareketinden korktuklarının ifadesidir. Birleşik Metal üyesi metal işçilerinin yapması gereken açıktır. Sendikalarına sahip çıkmalı, inisiyatif eline almalı, sendikalarının başına çöreklenmiş bürokratik yapıyı yıkmalıdır.

METAL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ

Metal işçisi kuru gürültü değil, somut ve sonuç alıcı mücadele programı istiyor!

MESS kapsamındaki fabrikalarda gerçekleşen toplu sözleşmede yetkili 3 sendika; Türk Metal, Çelik İş ve Birleşik Metal 7 Ocak'ta ortak bir basın toplantısı gerçekleştirdiler.

Basın toplantısında 3 sendikanın genel başkanı birer konuşma yaptı. 3'ü de yaptığı konuşmada işçilerin ne kadar haklı olduğundan MESS'in tehditlerine pabuç bırakmayacaklarından bahsettiler. MESS'in kölelik dayatmaları karşısında da ortak hareket edeceklerini bildirdiler.

Ama bu iş öyle ortak açıklama yapmakla olmaz. Yani bir açıklama yapmak söylenen sözlerin hayata geçirileceği manasına gelmez. Metal işçileri kuru gürültü değil, somut ve sonuç almaya kitlenmiş bir mücadele programı beklemektedir!

Asgari ücret görüşmelerinde de bütün işçi konfederasyonları ortaklaştılar ama ortaya sefaletle razı olmak dışında bir tablo çıkmadı.

Bu sebeple 3 sendika da metal işçisinin ortak çıkarları için hareket edecekse aşağıda sıralayacağımız maddeleri bir an önce yerine getirmelidir!

- Bir an önce grev kararı alınıp, ortak tarih açıklanmalıdır!

MESS dayatmaları karşısında 3 sendika da laf ebeliğini bırakıp bir an önce aynı gün için grev kararı almalıdır. Eski den olduğu gibi parça parça değil, bütün fabrikaların aynı gün çıkacağı şekilde ortak bir tarih ve grev planı yapılmalıdır!

- Her fabrikada grev komiteleri kurulmalıdır!

Her fabrikada grev komiteleri bir an önce kurulmalıdır. Bu komiteler sendikaların seçtiği değil tüm işçilerin seçtiği işçilerden oluşmalıdır ve bir an önce çalışmalarına başlamalıdır. Grev komiteleri arasında bir koordinasyon kuru-larak sürecin tüm aşamalarında grev komitelerinin koordinasyonu tam yetkili olmalıdır!

- Üretime yansıyan eylemler ortak bir şekilde, ciddiyetle hayata geçirilmelidir!

Çelik-İş dışındaki iki sendikanın da açıkladığı eylem planları var. Fakat bu eylemler ya ciddiyetten yoksun ya da üretime dokunmaktan uzaktır. Bir an önce eylemler ortaklaştırılmalı, üretime yansıyacak şekilde, iş yavaşlatma, iş bırakma, mesailere hiçbir koşulda kalma gibi planlanmalıdır!

- Eylemlerin güçlü geçmesi için kapsamlı hazırlıklar yapılmalıdır!

Sendikalar açıkladığı eylem planlarına sadık kalmıyor. Zaten yetersiz olan eylem planlarını geçiştirmek yönlü davranışlar sergiliyorlar. Bu davranışlar terk edilmeli. Eylem planı metal işçilerinin tümünü sürecin parçası haline getirecek şekilde planlanmalıdır. Ve ortaya koyulan eylemlerin güçlü geçmesi için çok önceden duyurularak bilinç ve örgütlülük bazında kapsamlı hazırlıklara konu edilmelidir!

- Görüşmeler canlı yayınlanmalıdır!

Süreç içerisindeki tüm görüşmeler metal işçisinin izleyebileceği şekilde canlı yayınlanmalıdır. Metal işçilerinin

sürecin tüm aşamalarından şeffaf bir şekilde haberdar olması sağlamalıdır! Bu aşamadan sonra oluşturulacak koordinasyon görüşmelerde de yer almalıdır!

- Grev yasakları tanınmamalı, YHK darbesi kabul edilmemelidir!

Patronların çok güvenceleri olan grev yasakları tanınmamalıdır. Yüksek Hakem Kurulu ile dayatılan kölelik reddedilmelidir. Olası yasaklarda grev hakkına sahip çıkılmalı "Kazanana kadar grev perspektifi ile fiili-meşru mücadele temel alınmalıdır!

- Sınıfın mücadelesi ve dayanışması güçlendirilmelidir!

Ekonomik krizin yükü altında ezilen sendikalı-sendikasız tüm fabrikalar ve işkollarında, sermayenin topyekûn saldırısına karşı, işçilerin topyekûn mücadelesini örgütleyebilmek için girişimlerde bulunulmalıdır. Grevin öncesindeki eylem ve etkinliklerle birlikte grevin kendisi sınıfın bütünün ortak gündemi haline getirilmelidir! Sınıf dayanışması her vesile ile güçlendirilmelidir!

- İşçilerin onaylamadığı hiçbir sözleşme imzalanamaz!

Metal işçilerinin talepleri açık ve nettir. 3 yıllık sözleşme ve esnek çalışmanın yaygınlaştırması kabul edilemez! Metal işçileri insanca yaşamaya yeterli bir ücret istiyor! Bu taleplerden şaşmamalı, bu taleplerin gerisine düşülmemelidir.

Metal işçisinin haberi ve onayı olmadan sözleşme imzalanmamalıdır!

METAL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ

Metal İşçileri Birliği Merkez Yürütme Kurulu Ocak ayı toplantı tutanakları...

“Metal işçisi hakları, geleceği ve özgürlüğü için kenetlenmeli ve mücadele etmeli!”

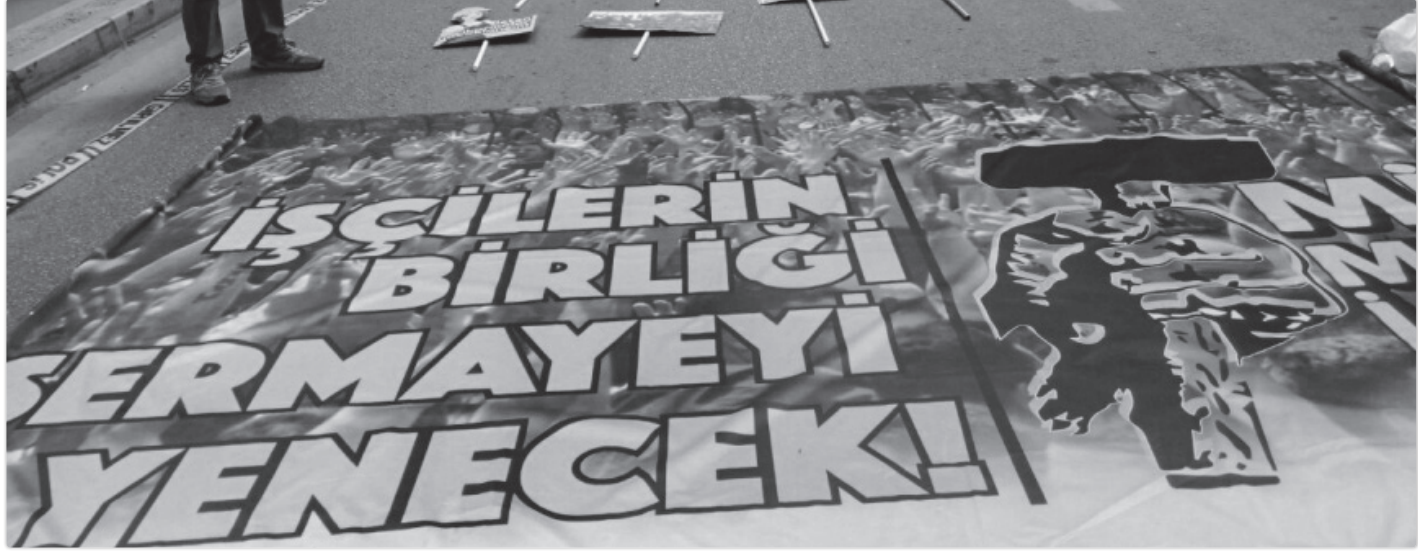
Metal İşçileri Birliği Merkez Yürütme Kurulu (MİB MYK), 2020 yılının ilk toplantısını gerçekleştirerek, gündemdeki sorunlar karşısında metal işçisine ve işçi sınıfına yol gösterecek tartışmalar gerçekleştirmiştir. MYK'mız asgari ücrete gelen sefalet zammından metaldeki grup sözleşmesine, Kanal İstanbul'dan Libya tezkeresine, 'yerli' otomobil yalanından Birleşik Metal Merkez Genel Kurulu'na dair bir dizi konuyu gündemine alarak etraflıca değerlendirmiştir.

MYK'mız ilk gündemi, toplumumuzun büyük bir kısmının da yakından ilgilendiği asgari ücret olmuştur. Aralık başından başlayan, bir işçinin bile yer almadığı; AKP, patron ve sendika ağlarından oluşan komisyon her zamanki gibi yine patronlar lehine karar vermiştir. “Asgari ücretliyi enflasyona ezdirmedik” diye eğilip-bükülen rakamlar üzerinden yapılan hesaplar, milyonlarca emekçiyi ve ailesini açlık sınırında yaşamaya mahkum etmekten kurtarmıyor.

Belirlenen asgari ücret insanca yaşamaya yetecek bir içerikten oldukça uzaktır. İşçi düşmanı AKP, patron ve sendika ağlarının belirlediği bu rakam işçiler tarafından kabullenilmemeli ve insanca yaşamaya yeterli bir ücret için fabrikalarda mücadele yükseltilmelidir. İnsanca yaşamaya yeterli bir ücret, bürokrat-patron takımının belirlemeleri ile değil, ancak işçilerin mücadelesi sayesinde gerçekleşecektir.

MESS ile metal işçileri arasında süren toplu sözleşme gündemi MYK'mızın tartışmalarında önemli bir yer tutmuştur. Uyuşmazlık sürecinin ardından gelinecek noktada sendikaların ortaya koydukları eylem planları metal işçilerini oyalamak dışında işe yaramamaktadır. Metal işçilerinin daha somut ve sonuç alıcı eylem programlarına ihtiyacı vardır.

Metal işçisi greve giden bu süreçten kazanımla çıkmak için, komitelerini kurmalı ve sürecin aktif bir bileşeni haline gelmelidir. Ortaya koyulan eylemlerin yetersizliğini göstermeli ve üretime dokunan, MESS'in canını yakacak eylemleri gündemine almalıdır. MESS'in dayatmaları da sendikaların olası ihanetleri de ancak bu şekilde bertaraf edilebilir. Bu

sebeple metal işçileri zaman kaybetmeden, yaratılan umutsuz havadan sıyrılıp, inisiyatifini ortaya koymalıdır.

MYK'mız, işçilerin sendikalara olan tepkisini haklı bulmakta fakat metal işçisinin bu sebeplerle eylemlere katılmasını doğru bulmamaktadır. MESS'in kölelik dayatmalarında ısrarcı olduğu bir yerde sendikaların kendi şovlarına dönüştürmeye çalıştıkları eylemlerin asıl sahibi binlerce metal işçisidir. Metal işçileri, bu eylemlere katılım sağlayarak, eylemleri sendika ağlarının şovundan kurtarmalıdır!

Ayrıca metal işçisi yine AKP ve MESS ortaklı bir grev yasasına karşı uyanık olmalıdır. Bugünden grev yasalarına karşı önemlerini alıp, hazırlıklarını yapmalıdır. Grev yasalarına karşı “Kazanana kadar grev” şiarıyla fiili-meşru mücadeleyi yükseltmelidir.

Birleşik Metal'in şube genel kurullarının ardından gerçekleşen Merkez Genel Kurulu MYK'mızın bir başka gündem maddesi olmuştur. Gerçekleşen genel kurul bir muhasebeden ve yanlışlarla hesaplaşmaktan çok uzaktır. Genel kurulun programı bile bu niyetten uzak olduğunun göstergesidir. Birleşik Metal'de hakim hale gelen sendikal bürokrasi genel kurul vesilesi ile bir kez daha kendini göstermiştir. Delegelerin belirleme usulünden divana, konuşmalardan seçimlere kadar her şey sendikal bürokrasinin hakimiyetinde gerçekleşmiştir.

Elbette, Birleşik Metal'deki bürokratik ve icazetçi anlayışın seçimlerle veya

bir genel kurulla değişmesini beklemiyoruz. İşçi sınıfı da beklememelidir. Birleşik Metal'e hakim anlayışın değişmesi ancak sendikanın tabanından yaşanacak değişimle mümkündür. Birleşik Metal üyesi metal işçisi kardeşlerimiz, işçilerin “Söz, yetki ve karar” sahibi olduğu bir sendika yaratmak için fabrikalardan doğru mücadeleyi büyütmesi ve bağımsız örgüt-lülüklerini geliştirmesi gerekmektedir. İşçilerin sırtında bir yüke dönüşen anlayıştan ancak bu şekilde kurtulabiliriz.

“Kanal İstanbul” adı verilen; İstanbul'un doğasını katledecek, demografisini tamamen değiştirecek ve patronlara yeni rant alanı sunulması planlanan proje de gündemde tuttuğu yer itibarı ile MYK'mızın gündeminde yer almıştır. Hiçbir uzmanın olumlu görüş vermediği, İstanbul halkının birçoğunun karşı çıktığı Kanal İstanbul, bir rant projesinden başka bir şey değildir. AKP iktidarı tarafından yapılan propagandaların hepsinin de altı boş. MYK'mız bu projeye karşı işçi kardeşlerimizi; yalan propaganda-lara ve aldatmacalara inanmaması için uyarmaktadır. Her onurlu işçiyi ise Kanal İstanbul adlı rant ve doğa katili projeye karşı çıkmaya çağırılmaktadır.

Asgari ücrette sefalet zammını gölgeleyen gündemlerden biri de “yerli otomobil” yalanı oldu. Sadece prototiplerin gösterime çıkarılması kocaman bir algı operasyonuna dönüştürüldü. “Yerli” ve “milli” diye sunulan “yerli otomobil” yine toplumu bölmek ve aldatmak adına

AKP iktidarı tarafından özel olarak kullanılmaktadır. AKP iktidara geldiğinden beri bu tür manipülasyonları kullanarak toplumun hassasiyetlerini istismar etmektedir. Sanki otomobil üretince hiçbir derdimiz kalmayacağı algısı doğru değildir. Tam bir sahtekarlıktır. Ve bu yıllardır AKP iktidarı tarafından toplumu kendi sorunlarında uzaklaştırmak için kullanılmaktadır. MYK'mız bütün işçileri, bu yalan ve aldatmacaya prim vermemeye çağırılmaktadır.

Libya'ya asker göndermeye yönelik meclisten alelacele geçirilen tezkere ise Türkiye'nin AKP tarafından yeni bir bataklığa sürüklenmesidir. Artık toplum tarafından tutulur hiçbir yanı kalmayan AKP, Doğu Akdeniz bahanesi ile “milli güvenlik” safsatasını yeniden devreye soktu. Suriye'deki gibi sadece kirli emellerden başka bir şeye hizmet etmeyecek olan Libya meselesi de yine emekçilerin sırtına yeni vergiler, yeni zamlar olacaktır. Kardeş halkların birbirine kırdırıldığı coğrafyamızda MYK'mız, işçi sınıfını kardeş halkların boğazlaşmasına karşı çıkmaya, işçilerin birliği halkların kardeşliği temelinde hareket etmeye çağırılmaktadır.

MYK'mız Ocak ayı toplantısında son olarak döneme ilişkin çalışmalarını değerlendirmiş, sürece ve yayınlarımıza ilişkin planlamaların ardından toplantısına son vermiştir.

METAL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ

7 Ocak 2020

Petrol-İş Gebze Şube Genel Kurulu'ndan yansıyanlar

Petrol-İş Gebze Şubesi'nin 11. Olağan Genel Kurulu 5 Ocak'ta gerçekleştirildi. Süleyman Akyüz'ün Genel Başkanlığındaki mevcut yönetim aynı listeyle adaylığını koydu. Bu listenin karşısına liste olarak bir alternatif çıkmazken, yönetim kuruluna bağımsız adaylıklarını açıklayanlar oldu. Genel Kurul sonucu mevcut yönetim tekrar seçildi.

Genel Kurul'dan öne çıkanları şöyle sıralayabiliriz:

- Genel Kurul açılış konuşmasında, adayların ve delegelerin yaptıkları konuşmalarda şubenin geçmiş dönemdeki en önemli başarısı olarak eski Şube Başkanı Süleyman Akyüz'ün Petrol-İş Genel Başkanı seçilmesi gösterildi.

- Yönetime aday olanlar söylem ve sendikal bakış açısından farklı yaklaşımlar ortaya koymadılar. Adayların yaptığı konuşmalarda, sorunlara patronlarla masa başında uzlaşmacı çözümler arama eğilimi öne çıktı. Oysa her geçen gün daha çok hâkim hale gelen bu çizgi ile hesaplaşmak önümüzdeki en önemli görevdi.

- Geçmiş dönemin muhasebesinin

yapılması gerektiğini ifade edenler oldu ancak anlamlı bir muhasebe yapılmadı. Başarısızlığa uğrayan örgütlenme çalışmalarının temel sebebi olarak yasal engeller, iktidarın yasak ve saldırıları gösterildi. Bunlar kuşkusuz geride kalan dönemde önümüze dikilen önemli engellerdi. Ama en az onlar kadar önemli olan "patronlarla uzlaşmaya ve masa başında çözümler bulmaya" dayalı çizginin başarısızlıklardaki yeri irdelenmedi.

- Gerçekleşen hemen her konuşmada sınıfa yönelik artan saldırılar teşhir edildi. Kıdem tazminatının fona devredilmesi, Bireysel Emeklilik Sistemi'nin zorunlu hale getirilmesi, vergi soygunu, asgari ücrete yapılan sefalet zammı öne çıkartıldı. Bu saldırılar karşısında durmak gerektiği söylendi. Ancak somut bir mücadele hattı ortaya konmadı. Yapılan öneriler birleşik mücadelenin gerekliliği ve Gebze Sendikalar Birliği'yle ortak mücadele etmenin önemi sınırlarında kaldı. Bu saldırılar karşısında fabrikalarda nasıl bir mücadele hattı izlenmesi gerektiği ise hiç tartışılmadı.

- Petrol-İş'in diğer şubelerine göre

kadın üye oranının daha fazla olduğu Gebze Şube'de yönetime kadınlardan aday olan olmazken, kadın delege oranı da %5'i bulmuyordu.

Petrol-İş Gebze Şube Genel Kurulu, geçmiş dönemin özeleştiril muhasebesinin yapılmadığı bir genel kurul olarak geride kaldı. Sermayenin ve AKP'nin pervasız saldırıları karşısında örgütlenmenin ve birliğin önemine vurgu yapılsa da bunlar karşısında somut bir mücadele hattı ortaya konulamadı. Sendikalarımızı esir alan müzakereci, iktidarın yasak ve baskılarına boyun eğen bakış açısı aşılamadı.

Genel kurul, güçlü taban örgütlülüğelerine dayalı, söz-yetki-karar hakkının işçilerde olduğu, saldırıları karşısında fiili-meşru mücadele anlayışını esas alan bir sendikal hatta olan ihtiyacı yeniden gözler önüne serdi. Petrokimya İşçileri Birliği olarak Petrol-İş üyesi işçi arkadaşlarımızı bu ihtiyacı karşılamak için sorumluk almaya, devrimci sınıf sendikacılığı anlayışıyla sendikalarına sahip çıkmaya çağırıyoruz.

PETROKİMYA İŞÇİLERİ BİRLİĞİ

Lastik fabrikalarında sözleşmeler dönemi

Lasik-İş Sendikası'na üye işçilerle lastik patronları arasında TİS görüşmeleri gerçekleşiyor. 6 bini aşkın işçiyi ilgilendiren Goodyear, Pirelli-Premeton, Brisa ve Özka lastik fabrikalarında grup veya bireysel sözleşmeler dönemi.

1 Ocak itibari ile lastik iş kolu Grup TİS kapsamındaki fabrikalar için sözleşme süreci başladı. Sendika adına yapılan açıklamada, kadrolu işçilere %15, destek hizmetlerinde çalışanlara %26 zam istenildiği ifade edildi.

Bu dönemde Goodyear grup sözleşmeden ayrıldı, bireysel sözleşme sürecini başlattı. 3 Ocak'ta Lastik-İş ile Goodyear yönetimi ilk görüşmeyi gerçekleştirdi. Görüşme sonrasında Lastik-İş tarafından yapılan açıklamada, Goodyear yönetiminin ucuz işçilik isteyen, maliyetleri düşürmeyi hedefleyen bir yaklaşım ile hareket ettiği ifade edildi. İlk görüşmede 9 madde geçti ve 13 Ocak'ta ikinci görüşme gerçekleşecek. Pirelli-Premeton ve Brisa'yı ilgilendiren Grup TİS görüşmeleri 10 Ocak itibariyle başlayacak.

Yakın dönemde Lastik-İş'te örgütlenen Özka Lastik'in bir süredir yeni TİS için görüşmeleri gerçekleşiyor. Diğer lastik fabrikalarına göre düşük ücrete çalışan Özka işçileri, koşullarının ve ücretlerinin iyileştirilmesini bekliyor.

Lastik İşçileri Birliği, iş kolundaki toplu sözleşme sürecine ilişkin açıklamayı yaptı. Açıklamada şunlar söylendi:

"Kriz döneminde eriyen ücretlerimizi göz önüne alan, çalışma koşullarını iyileştirmeye çalışan, işçi sağlığı açısından koşulları iyileştiren taleplerimizle sözleşme sürecine müdahil olalım."

Patronlar kârından zarar etmek istemezken bizim alım gücümüz azalıyor. Sendika kendini kanıtlamanın ötesinde bizlerin çıkarı için davranmıyor."

Sözleşmelerden istediğimiz sonucu almak istiyorsak TİS masalarında bizim irademiz olmalı. 'Söz-yetki-karar' biz işçilerde olmalı. Taleplerimizi belirlemeli, sözleşmede ortaya konan talepler bizi ne kadar yansıttığı diye bakmalıyız. Tüm görüşmelerin sonucu fabrikalara gelinerek her vardiyada tüm işçilere aktarılmalı. Son karar için bize sorulmalı. Biz tamam demeden sözleşme masasından imza atılarak kalkılmamalı."

İşçiler intihar eden arkadaşlarını andı: Üsküdar Belediyesi hesabını vereceksin!

İşten çıkarılan Üsküdar Belediyesi işçileri, yaşamına son veren işçi arkadaşları için belediye binası önünde anma eylemi yaptı. Eylemde "Üsküdar Belediyesi arkadaşımızın hesabını vereceksin" yazılı pankart açıldı.

7 Ocak'ta yapılan anmada Üsküdar Belediyesi işçileri sırayla söz aldı.

İşçiler, yaşamına son veren işçi arkadaşlarından bahsederek, yetim ka-

lan çocuğunun akıbetinin ne olacağını vurguladılar. Belediye başkanının seçim zamanlarında birçok vaatte bulunduğu ancak seçildikten sonra vaatlerini yerine getirmediğini, işçilerin haklarını ellerinden aldığını belirttiler. Yaşamına son veren arkadaşlarının failinin belediye başkanı başta olmak üzere devletin yönetim kademelerinde olanlar olduğunu ifade ettiler.

Daha sonra siyasi örgütler adına yapılan konuşmalarda dayanışma içinde oldukları vurgulandı ve örgütlü mücadeleyi birlikte yükseltmek gerektiği ifade edildi.

Üniversiteli gençlik örgütleri yapılan konuşmada ise İstanbul Üniversitesi öğrencisi Sibel Ünlü'nün de geçinemediği için yaşamına son verdiğini ifade edildi. Gençlik olarak her zaman işçi sınıfının yanında olacakları vurgulandı.

Halk hareketleri, işçi sınıfı ve

(Ekim, Sayı: 321, Ocak 2020)

2019'un Ekim ayı dünyanın dört bir yanında birbiri ardına patlak veren halk hareketleriyle sarsıldı. Şili'den Lübnan'a, Irak'tan Endonezya'ya, Ekvator'dan Haiti'ye, bir dizi ülkede gerçekleşen ve günlerce süren militan kitle eylemlerine, Kasım ayında bu kez İran ve Kolombiya eklendi. Bunlara gençliğin çevresel yıkım ve iklim krizi üzerinden dünya ölçüsünde yaygınlaşan eylemleri eşlik etti. Aralık ayında cinsel ezilmişliğe, baskı ve teröre karşı ayağa kalkan Şilili kadınların eylemleri tüm dünyada yankılanırken, Fransa'da da işçi sınıfı etkili bir genel grevle mücadele sahnesinde yeniden yerini aldı. Ardından Finlandiya gibi durgunluğu ile ünlü bir ülkede yüzbin işçi greve çıktı...

Komünistler daha 1997 yılı başında, o dönemin dünya ölçüsündeki verilerinden yola çıkarak, "Dünya ölçüsünde proleter kitle hareketinin büyüyeceği ve isyanlara varan halk hareketlerinin çoğalacağı bir döneme girmiş bulunuyoruz" tespitini yapmışlardı. Kitle hareketlerinin henüz sınırlı olduğu bir evrede yapılan bu tespit, sistemin yapısal çelişkilerinden hareket ediyor ve uzun yıllar içinde oluşan birikimin tahliline dayanıyordu. Söz konusu değerlendirmede, olaylar tarihsel bir perspektifle ele alınıyor, insanlığın yeni bir tarihsel döneme girmekte olduğu vurgulanıyordu. O günden bugüne yaygınlaşan proleter kitle hareketleri ve halk isyanları da bu tarihsel dönem değerlendirmesi içinde anlamlandırılıyordu.

2019'un son üç ayının yukarıdaki örneklediklerimizle sınırlı kalmayan halk hareketleri ve bütün bir yıla yayılan çok sayıda kitle eylemlilikleri, söz konusu değerlendirmenin ne denli isabetli olduğunu bir kez daha ve çok daha somut bir biçimde ortaya koymuş bulunuyor.

SOSYAL KUTUPLAŞMA DERİNLEŞİYOR, SINIF ÇELİŞKİLERİ KESKİNLEŞİYOR!

Onyıllardır belli aralıklarla patlak veren ve yaygınlaşan, yer yer halk isyanları boyutlarına ulaşan kitle hareketlilikleri

kendini her bir ülkenin özgünlükleri üzerinden ortaya koysa da, tümünün kaynağında ağırlaşan sosyal-siyasal sorunlar bulunduğu tartışmasızdır. Yanı sıra, yine bizzat kapitalizmin kaynaklık ettiği ve derinleştirdiği sorunlar üzerinden (çevre, kadın sorunu vb.) oluşan büyük bir tepki birikimi var ve belli aralıklarla bunlar da dünya ölçüsünde geniş çaplı kitle eylemleri olarak kendini dışa vurmaktadır.

İşçi sınıfı ve emekçi kitleler, kapitalizmin 1970'lerin ortasında derinleşen bunalımına çözüm olarak '80'li yılların başında gündeme getirilen, '90'lı yıllarla birlikte "küreselleşme" adı altında yeni boyutlar kazanan neo-liberal saldırı politikalarına, bu politikaların uygulayıcısı hükümetlere karşı giderek yaygınlaşan ve kitleselleşen eylemliliklerle ayağa kalkmaktadır. Azgın bir sömürüye, açlığa, sefalet ve işsizliğe mahkûm edilen emekçi katmanların günden güne büyüyen öfke ve tepkisini dizginlemek gide-rek güçleşmektedir.

Kapitalizmin üstesinden gelemeyeceği çelişkilerinin ürünü olarak patlak veren ekonomik-mali bunalımların bitip tükenmeyen faturası, işçi ve emekçilerin yaşamında her geçen gün daha da ağırlaşan bir yıkım yaratmaktadır. Sosyal sorunlar dünya ölçüsünde büyümekte, görülmemiş boyutlar kazanmış bulunan sosyal kutuplaşma derinleşmekte, sınıf çelişkileri keskinleşmektedir. Bu süreç tüm dünyada toplumsal patlama dinamiklerini büyütmede, çok değişik toplumların ve toplumsal katmanların mücadele sahnesine çıkmalarını hızlandırmaktadır.

Servet-sefalet uçurumunun derinleşmesi, yoksulluğun küreselleşmesi bugün öylesine açık bir olgu haline gelmiştir ki, bizzat emperyalist kurumlar bu gerçeği teslim etmek zorunda kalmakta, "meta fetişizmi"ne işaret eden din adamları Marx'ın haklılığından dem vurabilmektedir.

Kapitalizm özellikle son elli yılda çok büyük bir zenginlik birikimi yaratmıştır. Her seferinde daha da ağırlaşarak patlak veren ekonomik-mali bunalımlara

rağmen sağlanan bu birikimin gerisinde, milyarlarca insanın sistematik olarak yoksullaştırılması, düşük ücretlere ve işsizliğe mahkûm edilmesi durmaktadır. Kimi araştırmaların ve emperyalist bir kurum olan Dünya Bankası'nın aşağıdaki verileri bu gerçekliği tüm çıplaklığı ile ortaya koymaktadır.

* Bugün dünyadaki en zengin 26 kişi, 3,8 milyar insan ile (bu dünya nüfusunun yüzde 50'sinden fazlası demektir) eşit zenginliğe sahiptir. (İngiliz yardım kuruluşu Oxfam'ın 2019 yılı raporu)

* Dünya Bankası'nın 2000/2001 tarihli Dünya Kalkınma Raporu'na göre, 1,3 milyar insan günde 1 ABD doları, 2,8 milyar insan günde 2 ABD dolarından daha az bir gelirle yaşamını sürdürmektedir.

* Yaklaşık 900 milyon insanın yaşadığı gelişmiş kapitalist ülkeler dünyadaki toplam zenginliğin yüzde 80'ine sahipken, 3 milyar insanın bu zenginlikten aldığı pay yalnızca yüzde 1,2'dir.

Devasa bir zenginlik birikimine rağmen yoksulluğun bu denli dramatik boyutlar kazanmasının gerisinde kapitalist özel mülkiyet düzeni, onun "kâr, daha çok kâr"a dayalı temel işleyiş mantığı durmaktadır. Kar oranlarının düşmesi sermaye birikimini zora sokmakta, böylece finansal sermayenin akıl almaz boyutlarda büyümesi ve daha çok kar getiren spekülasyon alanlarına akmasıyla kapitalizmin çarkları işlemez hale gelmektedir. Bunun sonucu, her seferinde daha da derinleşerek patlak veren, kapitalizmin merkezlerine ulaşarak çöküş korkularını büyüten ekonomik-mali krizler olmaktadır.

1980 yılında dünyada biriken finansal varlık 12 trilyon dolar, Gayri Safi Hasıla (GSH) ise 10 trilyon dolardır. 2007 yılı sonuna gelindiğinde, finansal varlık 196 trilyon dolara fırlarken, GSH ancak 55 trilyona ulaşabilmiştir. Sistemdeki asallaklaşma ve çürümenin boyutlarını ortaya koyan bu açının bu denli hızla büyümesinde 1980'lerden bu yana kesintisiz bir biçimde uygulanan neo-liberal saldırı politikaları önemli bir rol oynamıştır. Bu politikalar sistemin sorunlarına çözüm

üretmek bir yana daha da derinleştirmiş, böylece belli aralıklarla patlak veren krizlerin faturasını her seferinde daha da büyüttüğüdür.

Yıllardır milyonlarca emekçiye dönme sokaklara ve alanlara döken neo-liberal saldırganlık, sistemin aşma imkanlarına sahip olmadığı krizlerini yönetmeye bulabildiği biricik çözümdür. Krizlerin faturasının emekçilere ödettirilmesi demek olan, "reform", "yapısal uyum" vb. adlar altında uygulanan politikalarla, işçi ve emekçilerin yaşamı tam bir cehenne-me çevrilmiştir.

Bağımlı ülkelerde ödendikçe büyüyen dış borçların faturasının emekçilerin sırtına yüklenebilmesi için dayatılan reçetelerin yarattığı sonuç, özelleştirmeler, daha ağır bir sömürü ve çalışma koşulları, her geçen gün daha da düşen ücretler, esnek ve güvencesiz çalışma, işsizliğin daha da büyümesi vb. olmuştur. Sovyetler Birliği'nin çökmesi ve kapitalist rekabetin derinleşmesiyle birlikte, emperyalist metropoller de bu süreçte dahil olmuş, "refah devleti" rafa kaldırılmış, "sosyal barış" dönemi sona ermiştir.

İşçi ve emekçilerin zorlu mücadelelerinin ürünü tüm kazanımları, en temel yaşamsal ihtiyaçları hedef tahtası haline getirilmiştir. Eğitim ve sağlık hizmetlerinin metalaştırılması, emeklilik hakkının adım adım gaspedilmesi, ulaşım, elektrik, su, vb. temel hizmetlerin asallak burjuvaziye yeni kar alanları olarak sunulmasına, sürekli artırılan dolaylı ve dolaysız vergi soygunu eşlik etmektedir. Derinleşen emperyalist rekabet ve artan silahlanma yarışı, bu faturayı daha da büyütmektedir. 2018 yılında dünyada silahlanma harcamaları yıllık 2 trilyon dolara dayanmış bulunmaktadır.

EMEÇİLERİN AYAĞA KALKMASININ POLİTİK ÖNEMİ

Sonu gelmeyen bu saldırganlık karşısında kendiliğinden patlak veren sosyal hareketlilikler, henüz sistemin kendisine yönelemiyor olsa da, ezilen emekçi yığınların ayağa kalkmasının, sistemi sorgulamaya başlamasının, "başka bir dünya"

e devrimci parti

arayışının büyümesinin politik önemi yerince açıktır.

Dünyanın dört bir yanında yaşanan bu kitlesel toplumsal patlamalar yılları bulan gericilik atmosferinin dağılmasını hızlandırmaktadır. Önü kesilemeyecek olan bu mücadeleler geleceğe dair umutları büyütecek, bu süreçlerin işçi ve emekçi kitlelerin bilincinde yaratacağı değişimler daha ileri mücadelelerin önünün açılmasını kolaylaştıracaktır.

Partimiz yeni dönemde birbirini izleyecek kitle mücadelelerinin ve halk isyanlarının büyük önem taşıyan bu stratejik değerdeki etkisine yıllar öncesinden işaret etmişti: "... Günden güne yaygınlaşan bu eylem ve isyan hareketleri, '89 çöküşünü izleyen dünya ölçüsündeki gerici atmosfere ve ondan beslenen propagandaya muazzam bir darbedir. İnsanlık ne 'tarihin sonu'na gelmiştir ve ne de kapitalist düzen insanlığın ezici çoğunluğuna bir şey verecek durumdadır. Tam tersine, kapitalist sistemin onulmaz temel çelişkileri varlığını sürdürmenin ötesinde gitgide daha da keskinleştiği içindir ki, bizzat bunun harekete geçirdiği yığınlar tarihin yeni bir evresini müjdelemektedir."

"Bu süreç bir yandan gerici burjuva propagandayı darbelerken, öte yandan yeni devrimci akımların filizlenmesine, varolanların moral ve maddi açıdan toparlanmasına ve güçlenmesine uygun bir zemin hazırlamaktadır." (*Proleter Hareketin ve Halk İsyanlarının Yeni Dönemi*, Mart 1997)

Bu değerlendirmenin kaleme alındığı tarihten bu yana kitle hareketleri ve halk isyanları yepyeni boyutlar kazanmış, en durgun görünen toplumlar bile bu süreçte dahil olmaya başlamıştır. Eylemlilikler giderek daha radikal biçimler kazanmakta, yasaları çiğneyerek, barikatlar aşarak alanlara akan milyonları baskı ve şiddet politikalarıyla dizginlemek güçleşmekte, emekçi kitleler ancak birtakım tavizlerle yatıştırılabilmektedir.

Dün olduğu gibi bugün de tüm sorun, bu mücadelelerin hazırladığı uygun zeminin nasıl bir bakış açısıyla değerlendirileceği, tarihin bu yeni evresinin öne

çıkardığı görev ve sorumlulukların gereklerinin ne ölçüde yerine getirileceğidir.

EMEÇİ KİTLE HAREKETLERİNİN YAPISAL ZAAFİYETİ

Döne döne patlak veren emekçi kitle hareketlerinin ve halk isyanlarının temel önemde yapısal zaafı, daha ileri bir mecraya akmakta zorlanmaları, genellikle bunu başaramamalarıdır. Bunun gerisinde açık politik hedeflerden ve programdan, bunu mümkün kılacak bir devrimci önderlikten yoksun bulunmaları vardır. Dünyanın dört bir yanında milyonlarca emekçi büyük bir öfkeyle ayağa kalkmakta, ancak onlara önderlik etme yeteneğine sahip biricik sınıf olan işçi sınıfı henüz devrimci bir inisiyatifle ortaya çıkamamakta, bu ise halk isyanı boyutlarına ulaşabilen hareketlilikleri dahi, devrimci bir mecraya yönelmek güç ve olanağından yoksun bırakmaktadır.

Partimiz adına son eylemliliklerden hareketle altı çizildiği gibi:

"Günümüzün dünyasının büyük toplumsal çalkantılarında halen eksik olan işçi sınıfı ekseni ve önderliğidir. İşçi sınıfının öne çıkıp bu hareketlerin öncü ve temel gücü olarak hareket etmeyi henüz başaramamasıdır. Bu başarısızlığı sürece de bütün bu toplumsal patlamalar hep belli dar sınırlar içinde kalacak, ya ezilecek, ya kendiliğinden sönmülenecek ya da egemen sınıf kliklerinden biri tarafından kullanılacaktır." (*Devrimin Güncel Çağrısı: İşçi sınıfı ekseni ve önderliği / TKİP'nin 21. Kuruluş Yıldönümü etkinliğinde yapılan konuşma...*)

Bu zaafiyetin aşılması, işçi sınıfının bu hareketliliklerin bir bileşeni olmanın ötesine geçebilmesine, bu mücadelelere önderlik yeteneği sergileyebilmesine sıkı sıkıya bağlıdır. Bu ise sınıfla sağlam bağlar kurmayı başaramamış devrimci partilerin önderliği ile sıkı sıkıya ilintilidir. Tunus ve Mısır'da patlak veren halk isyanlarının ardından toplanan **TKİP IV. Kongresi'nin** ortaya koyduğu "**Parti, sınıf, devrim!**" şiarı, halk hareketlerinin bu ortak yapısal zaafiyetini aşmanın olanaklı biricik tarihsel çözüm yolunu göstermektedir.

EKİM

Bütün Ülkelerin
Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 321, Ocak 2020

Halk hareketleri, işçi sınıfı ve devrimci parti

2019'un Ekim ayı dünyanın dört bir yanında birbiri ardına patlak veren halk hareketleriyle sarsıldı. Şili'den Lübnan'a, Irak'tan Endonezya'ya, Ekvator'dan Haiti'ye, bir dizi ülkede gerçekleşen ve günlerce süren militan kitle eylemlerine, Kasım ayında bu kez İran ve Kolombiya eklendi. Bunlara gençliğin çevresel yıkım ve iklim krizi üzerinden dünya ölçüsünde yaygınlaşan eylemleri eşlik etti. Aralık ayında cinsel ezilmişiğe, baskı ve teröre karşı ayağa kalkan Şilili kadınların eylemleri tüm dünyada yankılanırken, Fransa'da da işçi sınıfı etkili bir genel grevle mücadele sahnesinde yeniden yerini aldı. Ardından Finlandiya gibi durumlardan dolayı

örnekleediklerimizle sınırlı kalmayan halk hareketleri ve bütün bir yıla yayılan çok sayıda kitle eylemlilikleri, sözkonusu değerlendirmenin ne denli isabetli olduğunu bir kez daha ve çok daha somut bir biçimde ortaya koymuş bulunuyor.

Sosyal kutuplaşma derinleşiyor, sınıf çelişkileri keskinleşiyor!

Onyıllardır belli aralıklarla patlak veren ve yaygınlaşan, yer yer halk isyanları boyutlarına ulaşan kitle hareketlilikleri kendini her bir ülkenin özgünlükleri üzerinden ortaya koysa da, tümünün kaynağında sömürsüzce

"PARTİ, SINIF, DEVRİM!"

Komünist hareket siyasal mücadele alanına çıkışından bugüne dünya olaylarının gelişim seyrini tarihsel bir perspektifle ve marksist bakış açısıyla ele almış, tüm güncel gelişmeleri bunun içinde anlamlandırmış, görev ve sorumluluklarını da bunun üzerinden tanımlamıştır.

2009 yılında toplanan **TKİP III. Kongresi'nin** "İnsanlık yeni bir bunalımlar, savaşlar ve devrimler dönemine girmiş bulunmaktadır. Bunalımlar ve savaşlar halen günümüz dünyasına damgasını vuran yakıcı olgulardır. Birbirine sıkı sıkıya bağlı bu iki olgusal gerçek yeni bir devrimler döneminin de dolaysız bir habercisidir..." değerlendirmesi, aynı zamanda partinin temel görevlerine işaret ediyor, girmekte olduğumuz "yeni tarihsel dönem"e her alanda ve her düzeyde en iyi bir biçimde hazırlanma sorumluluğunun altını çiziyordu.

O günden bugüne yaşanan gelişmeler, özellikle Tunus ve Mısır'da yaşanan halk isyanları, bu hazırlığın çok özel önemini göstermiştir. Beklenmedik bir biçimde patlak veren bu sarsıcı halk isyanları, baskı, sömürü ve sosyal yıkım politikalarının toplumların derinliklerinde sosyal patlama dinamiklerini nasıl biriktirdiğini, fakat öte yandan, alanlara akan milyonlarca emekçiye önderlik etmek yeteneğine sahip biricik sınıf olarak işçi sınıfının kendi rolünü oynayamadığı durumlarda, olayların devrime büyümediğini göstermiştir.

"Bu iki sonuç bir arada, bir yandan en durgun görünen toplumlar bile devrimin büyük potansiyel olanaklarını, fakat

öte yandan ise devrimci sınıf ile devrimci partinin hazırlığının olayların seyrindeki belirleyici önemini göstermektedir. Devrimler tarihi devrimci durumların ancak devrimci sınıf hazırda devrime dönüşebildiğine ve devrimin ise ancak devrimci sınıfa önderlik edebilen devrimci partiler tarafından zafere taşınabildiğine tanıklık etmektedir.

"2009 yılında toplanan **TKİP III. Kongresi'nin** yükselttiği '**Parti, sınıf, devrim!**' stratejik şiarının anlamı ve önemi buradadır. Bu şiar devrimci parti ile devrimci sınıfın devrimci organik birliğini vurgulamakta, bunu da devrimin kendisine ve elbette ki zaferine bağlamaktadır. Böylece hem bugünün en temel, en öncelikli görevine, yani devrimci parti ile sınıfın devrimci birliğine, hem de bunun devrimin ve zaferinin biricik gerçek güvencesi olacağı olgusuna bir arada işaret etmektedir. Bugünün dünyasında, devrimci partinin toplumun gerçekten devrimci biricik sınıfıyla devrimci organik birliği, toplumsal çatışmayı devrime doğru büyütmenin ve devrimin zaferini hazırlamanın zorunlu koşuludur."

O halde, "kendi toplumunun işçi sınıfını devrime hazırlamak, kendi devrimci hazırlığının esas kapsamını bununla anlamlandırmak, aynı anlama gelmek üzere, parti ile sınıfın devrimci birliğini her günkü mücadele içinde geliştirip güçlendirerek geleceğe taşımak, bugün her gerçek devrimci partiyi bekleyen en temel ve en öncelikli görevdir. Bu aynı zamanda bugünkü koşullarda proleter dünya devrimi sürecine en büyük, en anlamlı katkı, dolayısıyla proleterya enternasyonalizminin de en temel gereklerindendir." (**TKİP IV. Kongresi Bildirgesi**, Ekim 2012)

Süleymani cinayeti ve Molla rejimi

S. Taylan

ABD'nin İran Devrim Muhafızları Kudüs Gücü Komutanı Kasım Süleymani'ye yönelik saldırısını Pentagon, "ABD ordusu, Başkan'ın yönlendirmesiyle, yurt dışındaki ABD personeli korumak için, ABD'nin terör örgütü kabul ettiği İran Devrim Muhafızları-Kudüs Gücü'nün lideri Kasım Süleymani'yi öldürerek kararlı bir savunma eylemi gerçekleştirdi" açıklamasıyla duyurdu. Açıklamada tahrik edici ve savaş kışkırtıcı bir dilin kullanılması, ortada bilinçli bir tercih olduğunu gösteriyor. Emperyalist sistemin keskinleşen çelişkileri, emperyalist dünyada esen sert rüzgarlar, "barış", "uzlaşma" hayallerini çoktandır dağıtmış bulunuyor. "Uzlaşma" yerini saldırganlığa, "barış" ise savaşa terk etmiştir.

Salırganlıkta sınır tanımayan Trump'ın "çoktandır öldürülmesi gerekliydi" dediği Süleymani'nin öldürülmesinin, Çin, Rusya ve İran'ın Hürmüz Boğazı'nda yaptıkları ortak askeri tatbikat sonrasına rast getirilmesinin altı özellikle çizilmelidir. Kasım Süleymani herhangi biri değil, İran ordusunda üst düzey komutan olmanın ötesinde rejim için, özellikle de mollaların başı Hamaney için çok özel biriydi.

ABD Süleymani'ye karşı saldırıyı belli bir stratejiye bağlı olarak, devletler hukukunu ayaklar altına alarak, "egemen" bir devletin toprakları üzerinde yapmayı tercih etmiştir. Saldırıdan sonra ABD dışişleri ile değişik düzeylerde yapılan açıklamalar, son olarak ABD Genelkurmay Başkanı Orgeneral Mark Milley'in, saldırının "Stratejik sonuçlarının bilincindeyiz" açıklaması, bunun bilinçli bir stratejik tercih olduğunun teyit edilmesi, çatışmalı sürecin daha yaygın bir savaşa doğru gelişmesinin göze alındığını gösteriyor. ABD emperyalizmi fütursuzca yaptığı bu saldırıyla, rakiplerine olduğu kadar müttefiklerine ve çizgiden çıkmak isteyen uşaklarına da bir mesaj vermiş oldu.

Savaş ilanı yapmadığı bir devletin üst düzey bir komutanını "egemen" bir ülkenin topraklarında öldürmesini hiçbir uluslararası kurum ve devlet sorgulamadı. Üzerinde çokça laf ettikleri devletler hukukunun korsanca bir yöntemle çiğnenmesini görmezlikten gelmenin ötesinde, Almanya ve İngiltere örneğinde olduğu gibi, daha bir de asıl suçlu ola-

rak İran'ı gösterdiler. Arsızca bir tutumla taraflara "itidal" çağrısında bulunmayı da ihmal etmediler. Bu durum, kapitalist dünyadaki mevcut ilişkiler düzenine yeni bir ayna tuttu. Kendi ülkelerinde gerekli her durumda kendi hukukların bizzat çiğnemenler, aynı şeyi gerekli her durumda uluslararası hukuk alanında da yapıyorlar. Onlar için uluslararası hukuk yalnızca güçsüz ve zayıf olanların ellerini kollarını bağlamaya yarıyor. Son cinayet, kapitalist-emperyalist dünyada orman kanunlarının hüküm sürdüğünü bir kez daha teyit etmiş oldu.

"ULUSLARARASI HUKUK"A BAĞLI DEVLETLERİN SEREMONİ GEÇİDİ

Denebilir ki en "sert" açıklamayı, Süleymani'nin öldürülmesini "bölgede tansiyonu yükseltecek maceracı bir adım" olarak tanımlayan ve Süleymani'yi, "kendini İran'ın ulusal çıkarlarını korumaya adanmış bir isim" olarak yücelten Rusya yapmış oldu. Çin Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Geng Şuang ise, Çin'in "uluslararası ilişkilerde güç kullanımına her zaman karşı çıktığını" dile getirerek, taraflara "itidal" çağrısı yaptı. Bu onların, kısa bir süre önce ortak askeri tatbikat yaptıkları müttefiklerine karşı yapılan haydutça saldırıyı kınamak gücünden yoksun olduklarını gösterdi.

Almanya Dışişleri Bakanı Heiko Maas, "ABD'nin askeri operasyonu İran tarafının bir dizi tehlikeli provokasyonu neticesinde oldu" diyerek cinayete bir tür destek vermiş oldu. Tek sıkıntısı, "bu eylemin gerilimi azaltmamış" olma-

sıydı! Fransa'nın AB Bakanı Amelie de Montchalin yaptığı açıklamada, "Daha tehlikeli bir dünyaya uyandık" dedi. Elysee Sarayı'ndan yapılan açıklamada ise, Macron'un bütün tarafları gerilimi daha fazla tırmandırmaktan kaçınmaya ve itidalli olmaya çağırıldığı bildirildi. BM'den Genel Sekreter Antonio Guterres adına yapılan açıklamada da, bölgede gerilimin tırmanmasından duyulan endişe dile getirildi ve yine itidal çağrısı yapıldı.

Tayyip Erdoğan iktidarının tutumu da özünde çok farklı değildi, bir bakıma zalılcıydı. Bölgedeki müttefik, Kürt halkına karşı savaşta ise kılıç arkadaşı olan İran'ın önemli bir adamının öldürülmesi üzerine neredeyse bir gün sonra açıklama yapabildi. Çeşitli güç odaklarının ne söylediğini ya da söyleyeceğin bekleyip gördükten sonra, nihayetinde "itidal" çağrısı içeren bir açıklama yapabildi: "Bölgede tırmanan İran-ABD gerginliği çok kaygı vericidir. Şiddeti artırmak Irak halkına kötülük etmektir. Tüm tarafların itidal içerisinde davranması şu anda Irak'ın ve bölgenin ihtiyaç duyduğu en hayati yaklaşımdır. Türkiye olarak bölgenin güvenlik ve istikrarı için çalışmaya devam edeceğiz." Bu açıklama tam bir ikiyüzlülük örneğidir. Suriye'deki büyük yıkımın birinci dereceden sorumlusu olan, şimdilerde ise Libya'daki iç savaşta aktif taraf olmaya hazırlananların, bölgenin ateş çemberine atılmasından yakınmaları bunun göstergesidir.

ABD emperyalizmi, uluslararası hukuku ayaklar altına alarak yaptığı haydutça saldırıyla, yalnızca bölgedeki müttefik-

lerine ve uşaklarına arkalarında olduğu mesajını vermemiştir. Yanısıra Avrupalı emperyalistlerin sadakatının, Çin ve Rusya'nın ise olası tepkilerinin boyutlarını test etmiştir. Saldırı kimilerinin söylendiği gibi Trump'ın kişisel tasarrufu ve seçim yatırımı olmaktan öte, daha kapsamlı bir stratejinin parçası olarak gerçekleştirilmiştir. Genelkurmay Başkanı Orgeneral Mark Milley saldırının "Stratejik sonuçlarının bilincindeyiz" derken, bunu söylemiş oluyordu.

MOLLA REJİMİNİN BOYNUNDAKİ UTANÇ ABİDESİ

1979 senesinde rejimi terör ve şiddetle ayakta tutmak için Mollalar tarafından kurulan İran Devrim Muhafızları Ordusu'na katılan ve Hamaney'in kanatları altında yükselerek kalıcılaşan Süleymani'nin ilk icraatlarının başında, 1979'da Mahabad Kürtlerinin ayaklanmasının ve öğrenci-gençlik hareketlerinin kanla bastırılması bulunmaktadır. Onun elinde ilericilerin, devrimcilerin, işçilerin ve sendikacıların kanları vardır.

İran halkına karanlık bir rejimi, açlık ve yoksulluğu dayatan, rüşvet yolsuzlukla anılan ve çürümesi derinleşen molla rejimi ABD emperyalizminden "intikam" alacağını haykırıyor. Buna kuşkusuz hakkı var. Ama öte yandan biz bu aynı rejimin, daha en başından itibaren hak aramak için sokaklara çıkan emekçileri, kadınları ve gençleri, grev yapan işçileri katletmekten geri durmadığını biliyoruz. Son kırk yıldır yaptıkları da hep bu olmuştur. İşkencelerle anılan zindanlar sürekli biçimde dolup taşmıştır. Mollaların artan sefahatine karşılık emekçilerin sefaleti de katlanarak artmıştır. Nüfusun önemli bir bölümü açlık sınırında yaşam mücadelesi veren petrol ve doğalgaz zengini İran'ı devlet terörüyle yönetmek, molla rejiminin boynunda bir utanç abidesi olarak asılı duruyor.

Gerçekliğin öteki yüzü bu olsa da, Ortadoğu'yu bir kan deryasına çevirmiş bulunan ABD emperyalizminin bu bölgede halklara zulmeden rejimleri ve onun önde gelen isimlerini ortadan kaldırmak gibi bir sorunu olmadığı, yalnızca büyük acılar ve yıkımlar üzerine kurmayı hedeflediği yağma ve talan düzeninin önündeki engelleri temizlemeye çalıştığı gerçeği orta yerde duruyor.

Ortadoğu'da yeni bir dönem mi?

E. Bahri

Irak'ta bulunan iki Amerikan üssünü vuran İran, "Kasım Süleymani'nin öldürülmesine nasıl yanıt verilecek" tartışmalarına son verdi. Oysa Trump iki gün önce İran'ı küstahça tehdit etmiş, aralarında İran kültürü için çok önemli yerlerin de bulunduğunu 52 hedef belirlediklerini ilan etmişti. Görünen o ki, Trump'ın "İran karşılık verirse çok sert ve hızlı vururuz" tehdidi Tahran'da pek etkili olmamış. Bu arada Trump'ın tehditlerine karşı İran, ABD'ye ait 104 hedefin belirlendiğini, yeni saldırıya maruz kalması durumunda bu hedeflerin vurulacağı tehdidiyle karşılık verdi.

Biri Anbar vilayetinde biri Erbil'de bulunan iki Amerikan üssünün İran Devrim Muhafızları Ordusu tarafından karadan karaya füzelerle vurulması, yeni bir tartışma başlattı. Artık çatışmanın alabileceği olası seyir, bölgesel savaş tehlikesinin artması, farklı savaş senaryoları üzerinde duruluyor.

Saldırının ardından Trump'la adamları tarafından yapılan açıklamalarda, "abartılacak bir şey yok" havası yaratılmak istendi. Oysa üsleri vurulan dünyanın en büyük emperyalist gücü olunca, olayın hafif değil, çok ciddi olduğu aşikar.

İRAN BU KARŞILIĞI VERMEK ZORUNDAYDI

ABD'nin Kasım Süleymani'yi öldürerek tüm sınırları aşması İran'ı ikileme karşı karşıya bıraktı. Ya bizzat karşılık verecek, ya da geri adım atacaktı. Geri adım atmak, İran'la müttefikleri için siyasi intihar olurdu. Zira ABD'nin Ortadoğu'daki varlığına son vermekten söz edenlerin bu kapsamdaki bir saldırıya yanıt vermeleri, iddialarının temelden yoksun olduğu izlenimi yaratacaktı. Dahası ABD ile bölgedeki suç ortaklarını daha cüretkar saldırılar yapamaya teşvik edecekti.

Bekleneceği üzere İran, ikinci seçeneği kullandı. Bu tercih, bölgedeki ABD çıkarlarının doğrudan hedef alınmasını zorunlu kılıyordu. Kimilerinin iddia ettiği gibi "vekiller"i harekete geçirerek yanıt verilemezdi. Nitekim Kasım Süleymani'nin komutanı olduğu Devrim Muhafızları Ordusu eliyle ABD üsleri vuruldu. Elbette çatışma şiddetlenirse, İran'ın tüm müttefikleri de harekete geçecek. Ancak ilk yanıtın hem İran tarafından verilmesi hem ABD kurumlarını hedef alması kaçınılmazdı.

"DİRENİŞ EKSENİ" VE YENİ BİR YÖNELİMİN İŞARETLERİ

'ABD-İsrail-Körfez şeyhleri' cephesiyle çatışan İran'la müttefikleri, kendilerini "direniş eksen" diye tanımlıyor. Filistin'in kurtuluşunu "direniş ekseninin pusulası" kabul ettiklerini söylüyorlar. Bu iddiaya uygun bir tutum içinde olacaklarsa eğer, hem ABD hem İsrail'le bölgede nihai bir hesaplaşmaya girmeleri gerecek. Zira siyonist rejimi yıkma iddiası, İsrail'e özel himaye sağlayan ABD'yle karşı karşıya gelmeyi kaçınılmaz kılıyor.

"Direniş eksen"ne dahil olan güçlerin ortak bir operasyon merkezlerinin olduğu, tüm kritik sorunları birlikte kararlaştırdıkları söyleniyor. Bu eksenin ne derece homojen olduğu ise belli değil. Ama bu güçlerin toplamı, iddia edilen aksine "İran'la vekilleri"nden ibaret de değil. Bu eksenin lokomotifi İran olsa da içinde Suriye yönetimi, Lübnan Hizbullah, Yemen'deki Husiler, Filistin direniş hareketleri, Irak'taki Haşd el Şabi'nin bazı bileşenleriyle henüz ilan edilmemiş farklı güçler olduğu söyleniyor. Bu güçlerin İran'la yakın işbirliği içinde olduğu, ondan destek aldıkları bir gerçek. Ancak her birinin kendine göre bir hedefi, bir programı bir iradesi olduğu da gerçeğin bir başka boyutudur.

Arap medyasına yansıyan bazı tartışmalar, ABD-İsrail saldırganlığına verilecek yanıt konusunda farklı yaklaşımlar olduğu izlenimi yaratıyor. İran yönetimiyle bazı müttefiklerinin bu konuda farklı yaklaşımları benimsediğine dair ipuçları

var. Bu eksenin stratejik araştırma merkezlerinde belirgin rol oynayan kimi isimler, her saldırıya etkili bir şekilde yanıt verilmesi gerektiğini savunurken, karar süreçlerinde daha etkili olan İran rejiminin ise nispeten ihtiyatlı bir taktik benimsediğini söylemek mümkün.

ABD'nin son saldırısının ardından yansıyanlar, mecbur kalırsa İran'ın "ihtiyatlı" tutumu terk edebileceğine işaret ediyor. Tüm tehditlere rağmen zaman kaybetmeden ABD üslerinin vurulması, saldırının ardından Ali Hamaney başta olmak üzere İranlı yetkililerin yaptığı açıklamalar, yönelim değişikliğinin gündemde olduğu kanısını güçlendiriyor. Vurgulamak gerekiyor ki İran yönetimi, ABD-İsrail merkezli saldırılar karşısında ya böyle bir yönelime girmeye hazır olduğu mesajı verecek, ya da çıktısı yüksek iddialarını terk edecekti.

Hem İran yönetiminden hem müttefiklerinden yapılan açıklamalar, ABD-İsrail saldırganlığına zaman geçirmeden etkili yanıtlar verme eğiliminin ağır basmaya başladığı kanısını güçlendiriyor. Kuşkusuz ki daha önce bazı yanıtlar veriliyordu. Geçen yıl ABD'nin insansız hava aracına el konulması, Basra körfezine ABD askerlerinin alıkonulması, bir İngiliz gemisine el konulması, körfez şeyhlerine ait bazı petrol tankerlerinin vurulması gibi örnekler, İran'la müttefiklerinin eli bağlı beklemediğini gösteriyor. Ancak ABD'nin son saldırısı, bu sınırlarda kalan yanıtların pek caydırıcı olmadığını gösterdi. Bu da İran'la müttefiklerini daha hızlı daha sarsıcı karşılıklar vermeye zorluyor.

YENİ YÖNELİMDE İSRAR EDİLECEK Mİ?

ABD üslerinin vurulmasından sonra hem Tahran hem müttefikleri tarafından yapılan açıklamalarda çıta yüksek tutuluyor. Bütün sorunların çözümü, ABD'nin bölge dışına çıkarılması olayına bağlanıyor. Kuşkusuz söylenenlerin bir kısmı propaganda amaçlıdır. Buna rağmen savaş riskini göze almak pahasına da olsa ABD-İsrail saldırganlığına karşı daha etkili yanıtların verilmesi konusunda bir kararlılık da yansıyor. ABD'nin saldırganlığı devam ederse bu kararlılığın sınırı da belli olacak. Bu aşamada Trump yönetiminin tutumu çatışmanın seyrini belirleyecek. İran'a tekrar saldırırsa, sert bir karşılık alması kaçınılmaz. Bu ise çatışmayı bölgesel savaş muhtevasına büründürülebilir.

"Direniş eksen" çizgisine yakın isimler, Ortadoğu'da yeni bir dönemin başladığını, bunun ABD'yi bölgeden kovana kadar devam edeceğini iddia ediyorlar. Tahran'dan yapılan açıklamalarda da benzer vurgular dile getiriliyor. Buna rağmen İran yönetimi uzlaşma fırsatını kullanmak isteyecektir. Rusya-Çin ikilisi çatışmanın savaş boyutuna varmasını engellemek için çaba sarf ediyor. Muhtemeldir ki, AB şeffleri de benzer yönde çaba harcayacaklar. Bu çabaların Trump'ı durdurup durdurmayacağı önümüzdeki gün ya da günlerde belli olacak. Verili koşullarda iki taraf da savaştan kaçınabilir. Yine de bu, bölgenin ciddi bir savaş tehdidiyle karşı karşıya olduğu gerçeğini değiştirmiyor.

Görünen o ki, İran'la müttefikleri, bu olaydan sonra ABD-İsrail saldırganlığına karşı daha kararlı bir tutum sergilemeye devam edecek. Zira bu noktada esnerlerse, daha sert vuruşlara maruz kalmaları kaçınılmazdır. Bu duruş ya çatışmanın şiddetlenmesine neden olacak ya da ABD-İsrail tarafını daha ihtiyatlı hareket etmek durumunda bırakacaktır.

Herkes biliyor ki, ABD-İsrail ikilisinin yıkıcı askeri güçleri var. Ama Afganistan, Irak işgallerinin de gösterdiği gibi, Ortadoğu'da zafer kazanma şansları çok düşük. Olası bir bölgesel çatışma ise, İsrail için bir varoluş sorununa dönüşebilir. ABD iç kamuoyunun yeni bir savaşa ikna edilmesi de kolay görünmüyor. Bu durumu da dikkate alan İran'la müttefiklerinin bu noktadan geri adım atmaları artık kolay değil.

Kadına yönelik şiddete karşı genelge...

AKP iktidarı göz boyamaya çalışıyor

Her gün kadına yönelik şiddet ve trajik ölüm haberlerine tanık olurken ve buna karşı toplumsal tepki artarken, İçişleri Bakanlığı "kadına yönelik şiddetin önlenmesine" dair bir genelge yayınladı.

Hali hazırda, tüm yetersizliklerine rağmen, 6284 sayılı "Ailenin korunması ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi" yasası varken ve de uygulanmazken, şiddete karşı öncelikli olarak kamunun görevlerine olarak işaret eden ve uluslararası bir nitelik taşıyan İstanbul Sözleşmesi'nin kaldırılması için yoğun bir çaba harcanırken, bu genelge de neyin nesî?

Genelgenin kapsamına baktığımızda, çeşitli kamu kurumlarında birimlerin kurulması, hizmet içi eğitimlerin yapılması, kurumlar arası koordinasyonun sağlanması, şiddet uygulayanlara elektronik kelepçe, "hayati durumlarda" arabulucunun olmaması, şiddet uygulayanlara rehabilitasyon, şiddet uygulayanların silahlarına el konulması vb. yer alıyor. Sanki işlenen cinayetlerin tek aracı "ruhsatlı silahlar" gibi... Yakın zamanda gerçekleşen şiddet olaylarına bakıldığında, farklı araçlarla ağır işkence yöntemlerinin uygulandığını görüyoruz. Sopayla dövme, taşla başını ezme, kaynar suyla yakma, bıçakla boğazını kesme vb...

Genelge kapsamındaki maddelerin büyük çoğunluğu 6284 sayılı yasa da yer alırken ve uygulanmıyorken, genelgenin çıkartılmasının temel sebebi, şiddete karşı önlem alıyor görünmek ve şiddetin tırmanmasında devletin sorumluluğunun daha da sorgulanır olmasından kaynaklı göz boyamaya çalışmaktan ibarettir.

KADINLAR "TESADÜFEN" ÖLDÜRÜLMÜYOR!

AKP iktidarının ciddi boyutlara ulaşan kadına yönelik şiddeti engellemek gibi

Şiddet ve cinayetlerde yargının daha ileri kararlar verebilmesi ancak toplumsal muhalefetin gücü ile olanaklı olabiliyor. Son olarak Şule Çet davasında olduğu gibi... Ancak asıl olan şiddet sonrası yapılacaklar değil, şiddeti ortadan kaldırmak için yapılacaklardır.

bir sorunu yoktur. Öyle olsaydı, söz konusu yasaları uygular, birtakım tedbirler alır, cinayetlere davetiye çıkartan iyi hal indirimini kaldırır. Dinci gerici iktidar göstermek birtakım adımlarla tepkileri dizginlemeyi amaçlıyor. Zira sorunun kaynağında AKP iktidarı, beslediği sömürü düzeni ve onun politikaları yatıyor.

İçinde yaşadığımız kapitalist düzen, eşitsizliklere ve ayrımcılığa dayalı bir düzendir. AKP iktidarının 17 yıldır uyguladığı politikalarla bunlar daha da derinleşmiştir. Dinsel değerlere dayalı bir toplum yaratma hedefiyle eğitimden Diyanete her türlü kurumun seferber edildiği AKP düzeninde, kadınların ikincil konumları pekiştirilmeye, her türlü söylem ve pratikle bu anlayış tüm topluma benimse-

tilmeye çalışılmaktadır. İktidar sözcüleri, Diyanet fetvaları, medya borazanları kadınları aşağılayan söylemler kullanmaktadır.

Biat etmiş bir toplum yaratabilmek için öncelikle biat eden ve ezilen kadınlara ihtiyaç duyulmaktadır. Kadının hakları ve özgürlüğü değil, sistemin en küçük yapı taşı olan ailenin sürekliliği ve korunması önemlidir. İzlenen politikaları, yasal planda atılan adımlar tamamlamaktadır. Kadın Bakanlığı'nın adının Aile Bakanlığı olarak değiştirilmesi bu anlayışın dışı vuruşudur. Kazanılmış haklar tırpanlanırken, 6284 sayılı yasa ve İstanbul Sözleşmesi'nde olduğu gibi kadınların haklarını koruyan yasalar kağıt üzerinde kalmaya mahkum edilmektedir.

Kadına yönelik şiddet ve cinayetler, bu erkek egemen kültür, değerler ve yasalar üzerinden gerçekleşmektedir. Bu düzenin mahkemelerinde, takım elbise giyilip "saygılı" davranıldığında, üstüne bir de kadın hakkında "örf ve adetlere" uymadığına dair birkaç cümle sarfedildiğinde, "iyi hal" hemen devreye girmektedir.

Şiddet ve cinayetlerde yargının daha ileri kararlar verebilmesi ancak toplumsal muhalefetin gücü ile olanaklı olabiliyor. Son olarak Şule Çet davasında olduğu gibi... Ancak asıl olan şiddet sonrası yapılacaklar değil, şiddeti ortadan kaldırmak için yapılacaklardır.

Kadına yönelik şiddeti doğuran nedenler ortadan kalkmadıkça ve şiddete karşı gerekli önlemler alınmadıkça, kadına yönelik şiddet ve cinayetler artmaya devam edecektir.

Her türden eşitsizliği ve cinsel ayrımcılığı, kadına yönelik şiddeti döne döne üreten içinde yaşadığımız kapitalist düzendir. Dolayısıyla, kadına yönelik şiddetin ortadan kaldırılması mücadelesi, kadın-erkek işçi ve emekçilerin eşit ve özgür dünya mücadelesinin bir parçası olmak durumundadır.

Mahkeme, Berfin Özek'e asitle saldırıyı ödüllendirdi

AKP iktidarı ve düzen yargısının kadına yönelik şiddetin önünü açan uygulamalarının bir örneği Berfin Özek davasında yaşandı.

Berfin Özek, 15 Ocak 2018'de Antakya İskenderun'da Casim Ozan Çeltik'in asitli saldırısına uğramıştı. Boynundan

aşağısı ve yüzü yanan Özek'i öldürmeye teşebbüste bulunan Çeltik, hakkındaki davada düzen yargısı tarafından ödüllendirildi. İskenderun 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 7 Ocak'ta görülen 4. duruşmada, saldırgan Çeltik'e 13 yıl 6 ay hapis cezası verildi.

Çeltik'e "kasten öldürmeye teşebbüs"ten müebbet hapis cezası istemiyle dava açılmış olmasına karşın, mahkeme heyeti; savcılığın önceki duruşmada sunduğu, "kasten yaralama" suçundan ceza istediği mütalaa doğrultusunda karar verdi.

Müşteri değil öğrenciyiz, parasız yemek hakkımız!

Yeni yıla birçok üniversitede başta yemekhane olmak üzere bir dizi zamlarla girdik. Öncelikle yılın son günlerinde İstanbul Üniversitesi yemekhanelerinde 2 Ocak'tan itibaren kahvaltının ve indirimli yemek hakkının kaldırılacağı duyuruldu. Bu uygulama öncesinde İÜ'de üç öğün için tek fiyat geçerliydi. Öğrenciler kendi öğrenim gördükleri süre dışında da yemeği aynı fiyata, yani 3.75 TL'ye alıyorlardı. Yeni saldırı ile birlikte indirimli yemek hakkı tek öğünle sınırlandırıldı, ikinci bir öğünün fiyatı 18.50 TL oldu. Yemekhane çalışan 40 taşeron işçi işten çıkarıldı.

İstanbul Üniversitesi öğrencileri bu kararın yayınlanması ile birlikte eylem gerçekleştirdi. Kararın iptal edilmesi için uzun kuyruklar oluşturularak rektörlüğe dilekçe verildi. Rektörlük tarafından, merkez kampüs öğrencisi olmayandığı fakülte öğrencilerinin merkez kampüse geçişi engellenmek istendi. Buna karşı öğrenciler ana kapı önünde yemek haklarına sahip çıkmaya devam ettiler. Eylemler yemekhanelerde de yapıldı. Öğrenci kitlesi yemekhaneye girerek yemek satılmasını engelledi. Ajitasyon ve sloganlarla yemek hakkına ve işten atılan işçilere sahip çıkma çağrısı yapıldı. Üniversitenin tatil sürecine girmesi ile birlikte ikinci dönem için yemekhane boykotu kararı alındı. Ancak İstanbul Üniversitesi meselenin gündem olması ve öğrencilerin kararlı duruşu sonucunda uygulamayı geri çektiğini duyurdu.

Daha önce 2019-2020 eğitim ve öğretim yılına girerken yemeklere yapılan zamlara ve özel işletmelerdeki yemeklerin pahalılaştırılmasına karşı İstanbul Teknik Üniversitesi öğrencileri 12 Aralık 2019 tarihinde boykot kararı almıştı. Rektörlük, Özel Güvenlik eliyle her fırsatta boykota saldırmaya devam ediyor.

Son olarak boykota katılan öğrencilerin final sınavlarına girmesi engellendi. Dört öğrenciye boykota katıldıkları için soruşturma açıldı.

İstanbul Üniversitesi'ne gerçekleştirilen saldırı Yıldız Teknik Üniversitesi izledi. Yeni yılın ilk genel kurul toplantısında alınan kararda, YTÜ'de öğrenci yemeği 2 liradan 2.25 liraya, kartsız yemek ücreti ise 8 liradan 11 liraya çıkarıldı.

Yine Gebze Teknik Üniversitesi'nde de yemekhane fiyatlarına zam yapıldı.

Kendi lüks ve şatafatlı yaşamlarından kısımayan sermayedarlar, krizin faturasını bizlerin cebinden çıkarmak istemektedir. AKP iktidarı Kanal İstanbul'a trilyonlarca para ayırıyor. 6 Bakanlığa ayrılan bütçeden daha fazla bütçe alan, 2019 yılında en yüksek bütçenin ayrıldığı İstanbul Üniversite'nde, öğrencilerin yemek hakkı gasp ediliyor, yemeğe bütçe ayrılmıyor. Diğer yandan Yıldız Teknik Üniversitesi'ne yapılan "Millet Bahçe"si-

ne yaklaşık 14 trilyon lira ayrılabilirken, yemeğe zam yapılıyor.

Üniversiteler birer ticarethane, biz öğrenciler de müşteri olarak görüyoruz. En temel ihtiyaçlarımız olan barınma ve yemek hakkımızın ücretsiz olması gerekirken, her geçen gün yeni zamlarla birlikte pahalılaştırılıyor. Yakın zamanda İstanbul Üniversitesi öğrencisi Sibel Ünlü'nün geçinemediği için yaşamına son vermesi, gençliğin ekonomik krizin faturasını canlarıyla ödediğini gözler önüne seriyor.

İstanbul Üniversitesi'nde yapılan eylemler böylesi bir süreçte çok anlamlıdır. Çünkü İstanbul Üniversitesi gibi üniversiteler diğer okullarda yaşanacakların ilk uygulandığı yer olmaktadır. Burada kabul ettirecekleri dayatmalar diğer üniversitelere dönük saldırı hazırlığının habercisidir. İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin okulların tatil dönemi olmasına rağmen anlamlı bir eylemlilik ortaya koy-

ması, üniversiteli gençliğin paralı eğitim uygulamalarına karşı biriken öfkesini gözler önüne sermektedir. Gençlerin kararlı eylemlilikleri ve Sibel Ünlü'nün yaşamına son vermesinin oluşturduğu tepki sonucu, rektörlük kararını geri almak zorunda kaldı. Toplumun en diri, en dinamik kesimi olan gençliği geleceksizliğe mahkûm etmek isteyen sermayedarlar, bir kez daha kolayından saldırılarını gerçekleştiremiyorlar.

Bu sistematik saldırılara karşı tüm üniversitelerden bir araya gelmek, ortak bir mücadele hattı örmek önemli bir yer tutuyor. Yaşanan krizin ve her geçen gün artan paralı eğitim faturalarının gençliği daha büyük bir geleceksizliğe mahkûm ettiği ortada. Bu geleceksizliğe karşı durmak, çizilen sınırları kabul etmeden, sorunun kaynağının bu sistem olduğunun bilinciyle bu düzene karşı örgütlenmek ve mücadele etmekten geçiyor.

İSTANBUL DGB

Üniversite öğrencisi Sibel Ünlü yokluk nedeniyle intihar etti

İstanbul Üniversitesi (İÜ) Türk Dili ve Edebiyatı bölümü 3. sınıf öğrencisi Sibel Ünlü için ailesi kayıp ilanı vermişti.

4 Ocak günü öğle saatlerinde Samatya sahilinde kayalıkların üzerinde bir çanta bulunmasının ardından polis çantanın Sibel Ünlü'ye ait olduğunu tes-

pit etti.

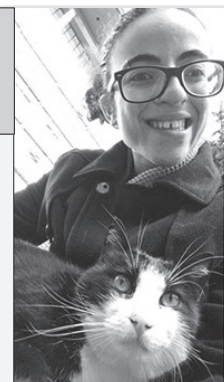
Denizde yapılan arama çalışmalarında Ünlü'nün cansız bedenine ulaşıldı.

20 yaşındaki Ünlü'nün kendi yaşamına son verdiği belirlendi.

Ünlü yeni yıla girerken yeni yıl dilek çemberine yeni yıldan beklentisinin "iş

bulmak" olduğunu yazmış.

Ayrıca kısa bir süre önce yaptığı başka bir paylaşımda "Bir liraya karnımı doyurabilir miyim... Yemekhane kartımda para kalmamış sadece bir liram var. Bir lira kırk kuruşmuş" ifadelerini kullandı.

Kapitalizm savaş demektir!

Emperyalist-kapitalist sistem kan ve barut kokusu olmadan ayakta kalamaz. Bu nedenle dünyanın çeşitli bölgelerinde giriştikleri savaş ve saldırganlık sonucu pek çok insan ölmekte, kentler yıkıma, doğa tahribata uğramaktadır. Tüm bunlar olurken, savaş baronları kazanmaya devam etmektedir. Emperyalist nüfuz mücadeleleri vekâlet savaşları halinde şimdilik bölgesel düzeyde yaşansa da, emperyalist ülkelerin üçüncü bir dünya savaşına hazırlandığı da ortadadır. ABD-İran gerilimiyle bölgesel savaş gündeme gelirken, özellikle bölge halklarını ciddi tehlikeler bekliyor. ABD emperyalizminin bölgesel hesapları çerçevesinde İran ile tırmandırılan gerilimin bu noktaya geleceği kimseyi şaşırtmamıştır.

Öte yandan İran'ın nasıl bir misilleme ile karşılık vereceği tartışılırken, bu durumu ABD'nin bölgeden çıkması için değerlendirmek istediği açıktır. ABD'nin kirli sicil bölge halklarının haklı tarihsel tepkisini çektiği için, ABD karşıtlığı bölgede farklı bir boyut kazanabilir. Tabii burada özellikle vurgulamak gerekmektedir ki, ABD karşıtlığı anti-emperyalist olmak demek değildir. Zira bugün Ortadoğu halklarında ABD'ye olan tarihsel kin, daha çok dinci gericiliğin ve milliyetçi kırımların denetiminde kalmaktadır.

ABD'nin kirli sicil Türkiye halkları

içinde oldukça nettir. Ancak bu konu Erdoğan'ın iç kamuoyunda prestijini artırmak için "ey Amerika!" diye çıkışlarında görüldüğü gibi istismara oldukça açıktır. Türkiye devrimci hareketinin emperyalizm karşıtı mücadelesinin dışında Türkiye'de de ulusalcıların ve dinsel gericiliğin ABD emperyalizmi karşıtı söylemlerle konuyu istismar ettiği bilinmektedir. Her renkten düzen siyasetinin ihtiyaçlarına göre tribünlere oynamak isteyenler, kimi zaman ABD'nin saldırgan politikalarını karşılarına alsalar da, her zaman emperyalist sisteme bağlı olmuşlardır.

EMPERYALİZM KARŞITLIĞI KAPİTALİZM KARŞITLIĞINI GEREKTİRİR!

Kapitalizmin tekelci aşaması demek olan emperyalizmi yenmek için kapitalizmi yıkmak gerekmektedir. Bu da bu mücadelenin öznesi olarak işçi sınıfının

örgütlenmesi ve öne çıkmasıyla mümkündür. İşçi sınıfının bağımsız çıkarları gereği anti-emperyalist / anti-kapitalist mücadelenin öznesi olması gerekmektedir. Zira sınıf düşmanlarına verdiği savaş onun arkasındaki emperyalist efendilerini de hedeflemek durumundadır.

Ancak bugün emperyalizme karşı mücadele ile kapitalizme karşı mücadele bütünselliği kurulamadığı için emperyalizm karşıtlığının içi boşalmaktadır. Türkiye kapitalizmini emperyalist sistemle bağımlı ilişkisi göz ardı edilerek "bağımsızlık" kavramı yanlış kodlanmakta, ulusalcı-milliyetçi gericiliğin işçi ve emekçiler nezdinde etki bulmasını sağlamaktadır.

Aynı durum dinsel gericiliğin denetimde tuttuğu kitleler için de geçerlidir. İşçi ve emekçiler gericiliğin denetiminde gerçek çıkarlarını görememektedir. İçeride ve dışarıda savaş konseptiyle iktidara tutunmaya çalışan Erdoğan AKP'sinin

işçi ve emekçileri bu tür hamaset yüklü konuşmalarla kendi gerçek gündemlerinden uzaklaştırdığı ortadadır. Gericici iktidarın emperyalist nüfuz savaşlarından kırıntı kapmak adına son marifet Libya'ya yönelik savaş ve saldırganlık politikasını devreye sokmak oldu. Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halklarını çok yönlü sorunlarla tehdit eden bu saldırgan politikalarını yutturmak için yine söylemde emperyalistlere meydan okunmakta, sanki Türkiye "bağımsız" bir ülkeymiş gibi milli çıkarları korumaktan bahsedilmektedir. Oysa her zaman olduğu gibi emperyalist efendiler izin verdiği koşul ve sınırlarda, onların icazetiyle hareket etmek durumundadırlar.

Son olarak vurgulamak gerekir ki, işçi sınıfı bağımsız sınıf kimliğini kazanamadıkça, gerek emperyalizm karşıtı mücadele gerekse onun yerli işbirlikçilerine ve milliyetçi-dinsel gerici uzantılarına karşı mücadele doğru bir temele oturmayacaktır. Örgütlü bir sınıf olarak tutum alabilen işçi sınıfı mücadelenin önüne geçtiği koşullarda, emperyalist savaş ve saldırganlık politikalarına doğru temelde tepkiler verilebilecektir. Aynı şekilde emperyalist savaş ve saldırganlık politikalarının bölgesel taşeronu olma konusunda hevesli dinci-faşist iktidara karşı mücadele de ancak böyle başarı kazanabilecektir.

"Eti geçti duydun mu? Bıçak kemikte!"*

Kapitalizmin dolaysız bir sonucu olarak yaşanan ekonomik kriz gerçeği, emekçilerin omuzlarına ağır yükler bindiriyor. Yoksulluk sınırının çok altında kalan, bir kölelik göstergesi olarak asgari ücret ve işsizlik toplumun boğazını sıkıyor. 7'den 70'e herkesin ortak kaygısını geleceksizlik oluşturuyor. Milyonların ortak problemi olan tüm bu sorunların karşısında çıkış yolunu göremeyen emekçiler "bireysel kurtuluş" yöntemlerine başvuruyorlar. Bu gerçeklik karşımıza ardı arkası kesilmeyen intiharlar olarak çıkıyor.

Marx, intihar için "kapitalizmin kara gerçekliğinden bir kaçıştır" der. Kısacası bu durum birey olarak kalmış insanın kendisine dair söyleyebileceği son sözdür bir bakıma. Ekonomik sıkıntıların yanı sıra toplumsal-siyasal atmosferi baskı ve gericilikle yoğuran kapitalizm, kişinin direnme ve dayanma kapasitesi-

ni de fazlasıyla kısıtlamaktadır. Aslında tüm bu intiharlar, çürümüşlüğü altında ezilen toplumun çaresizce haykırdığı bir tepki olarak dışa vuruyor. İsimlerini tek tek saysak da bu sayfalara sığdıramayacağımız, yaşamlarına kendi elleriyle son vermiş olan insanlar ülkesine dönüşüyor Türkiye.

Bir de diğerleri var. Yani aynı topraklara ayak bastığımız ama bambaşka yaşamlar sürenlerin gerçeği. Tüm bunlar olurken onlar ne mi yapıyor? Ekran karşısında timsah gözyaşları dökmedikleri zamanlarda kendi çürümüş, yoz ve şatafat içerisinde sürdürdükleri hayatlarına devam ediyorlar. Örneğin aynı gün içerisinde dört babanın geçinemedikleri için intihar ettikleri sırada, bir AKP mil-

letvekili, Bitlis'te özel olarak yaptırıldığı büryan kebabını yine özel uçağı ile Meclis'e getiriyor. Bir emekçi evinin kirasını ödeyemediği için kendisini demirliklere asarak intihar etmeye çalıştığı gün, Emine Erdoğan yurtdışındaki gezisinde 50 bin dolarlık çantası ile mütevazı yaşamdan dem vurup "sadeliği" sergiliyor. Bir anne doğalgaz faturasını ödeyemediği için çocuklarını saç kurutma makinasında ısıttıktan sonra intihar ediyor ama bir yandan saraya dikilen hurma ağaçlarına milyon liralara akıtılarak ağaçlar özel elektrikli sistem ile alttan ısıtılıyor.

Tüm bu olanlar birkaç kendini bilmez sergilemiş olduğu densizlikler değil, yanlış anlaşılmasın. Onlar tam da ait oldukları sınıfa yaraşır bir biçimde hareket

ediyorlar. Onların bu görkemli yaşamı milyonların sırtına yük olarak biniyor. İşte tam da bunun adı vahşi kapitalizmdir! Ölenlerin de öldürenlerin de isimleri değişebilir ama bu düzen değişmediği sürece, yarattığı sonuçlar da değişmeyecektir. Bu düzen ki henüz 20'li yaşlarında gencecik bir kadına "Gidecek bir yerim yok, yaşamaya değer bir hayatım da" dedirtebiliyor. İster adına depresyon deyin, ister geçinememe hali. Tüm bu sorunları yaratan düzen işte karşımızda gün gibi duruyor.

Şimdi zaman, sorunlarımız karşısında "biz" olmayı becerebilmekten geçiyor. Zaman, kanımızı donduran, yüreklerimizi sızlatan tüm bu yaşananlara karşı hıncımızı-sınıf kinimizi bileyip mücadele etmekten geçiyor. Çünkü unutmayın "Bir olmazsak birer birer yok oluruz!"

M. NEVRA

* Hasan Hüseyin Korkmazgil

Tarım yapılmayan tarım ülkesi

Geçenlerde açıklanan verilere göre 2019'un ocak-kasım döneminde toplamda 3 milyar 43 milyon dolarlık hububat ithal eden Türkiye, bunun yüzde 48'ine denk gelen 1 milyar 480 milyon dolarlık kısmını Rusya'dan aldı. Son iki yılda Türkiye'nin toplam hububat ithalatı yüzde 93, Rusya'dan hububat ithalatı ise yüzde 132 arttı. 2018 yılının tamamında Rusya'dan 1 milyar 56 milyon dolarlık buğday ithal eden Türkiye, 2019 yılının 11 ayında rakamı 1 milyar 383 milyon dolara yükseltti. Tarım ve hayvancılıkta giderek dışa bağımlı hale gelen Türkiye, 2019'un ilk 11 ayında bu alanda 8 milyar 558 milyon dolarlık ithalat yaparken, 10 yıl önceye göre artış yüzde 120 oldu. Yani uçsuz bucaksız ovalarında, verimli tarım arazilerinde uygun iklim koşullarıyla "kendini kendine yetebilen Türkiye" yalnızca ilkokul kitaplarında anlatılan bir masala dönüştü.

Karasal büyüklüğünün %31,1'ini tarım arazilerinin oluşturduğu Türkiye'de artık Çeltikçi köyünde çeltik ekilmiyor, Tütüncü köyünün tütün tarlaları boş. Bu dönemde çiftçilerin yüzde 20'si tarımdan vazgeçti, 3,2 milyon hektar arazi boş kaldı. Tarımın istihdamdaki payı yüzde 35'den yüzde 19'a geriledi. Peki neden?

IMF VE DÜNYA BANKASI REÇETELERİNİN SADIK UYGULAYICISI AKP

1980 darbesi sonrası süreç her alanda olduğu gibi tarımda da bir kırılma noktası oldu. 1945'lerden sonra adım adım terk edilen korumacı tarım politikaları '80'le birlikte tamamen emperyalist-kapitalist dünya sistemine entegre edildi. 1990'lar ise bu bakışın pratik adımlarının hızla atıldığı bir süreç oldu. Tarıma sağlanan

devlet desteği hızla azaltıldı, bazı ürünlere kotalar kondu, çiftçilerin gelirleri ile giderleri arasında uçurumlar oluşmaya başladı. 1 Ocak 2000'de uygulamaya sokulan IMF reçetesi stand-by sözleşmesi ile Türkiye tarımı tamamen IMF ve Dünya Bankası'nın denetimi ve yönlendirmesine sokuldu. Anlaşmada şu koşullar yer alıyordu:

- Çiftçi ürün bazında desteklenmeyecek, çiftçiye ucuz kredi verilmeyecek. Kredi desteği yapılmayacak, gübrede ve diğer girdilerde destekler azaltılarak sabit tutulacak. Tarımdaki diğer tüm destek politikalarına son verilecek.
- Buğdaya en fazla dünya fiyatının %20 üzerinde fiyat verilebilecek.
- Desteklenecek ürünlere ödemeler tek seferde değil, yılda 2 taksitte yapılacak.
- Şeker fabrikaları ve Tekel özelleşti-

rilecek. Şeker kanunu, alkollü içkiler kanunu, tütün kanunu çıkarılarak pancar, tütün, üzüm üretimi azaltılacak. IMF'nin dikte ettiği bu politikaların hemen ardından, 2002 yılında Dünya Bankası ile "ARIP Tarımsal Destekleme ve Tarım Reformu Uygulama Projesi" adında bir anlaşma imzalandı ve toplam 600 milyon dolarlık kredi karşılığı Dünya Bankası şunları dayattı:

- Tarımda destekleme politikasına son verilecek.
- Tarım kredilerine ve girdilere verilen sübvansiyonlar kaldırılacak.
- IMF'nin istediği şekilde arazi büyüklüğüne dayalı Doğrudan Gelir Desteği (arazide tarım yapılsın yapılmassın) uygulanacak.
- Destekleme alım fiyatları enflasyonun altında belirlenecek. Desteklenen

ürün sayısı ve ürün miktarı azaltılacak.

- Tarım satış kooperatifleri kaderlerine terk edilecek. Yaşayamayan kapana-

- Tarım sektörüne destek veren devlet kurumları (Et Balık Kurumu, Süt Endüstrisi Kurumu, Devlet Üretim Çiftlikleri, Türkiye Ziraat Donatım Kurumu, Orman Ürünleri Sanayi Kurumu, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'ne bağlı çiftlikler ve işletmeler) kapatılacak. Varlıkları özel sektöre satılacak.

Emperyalist merkezlerin bu dayatmalarının hevesli uygulayıcısı AKP'nin kürsülerde savurduğu "tarımı destekliyoruz" nutukları tam bir yalanken, yoksul çiftçiye tavrı "ananı da al git"ten ibarettir. Rakamlarla oynamanın ustası olan pervasız iktidar, tarımsal destekleri daha fazla başlığa bölerek çoğaltmış gibi gözükse de aslında azalttı. 2006 yılında yürürlüğe giren Tarım Kanunu'nun 21. maddesine göre milli gelirin en az yüzde 1'inin tarımsal desteklemeye ayrılması gerekirken, destek binde 5-6 civarında gerçekleşti. Aynı kanuna göre 2007-2018 yılları arasında tarıma 224 milyar lira destekleme ödemesi yapılması gerekiyordu. Şu ana kadar ödenen destekleme miktarı 103 milyar lirada kaldı. Yani devlet, çiftçiye 121 milyar lira borçlu. Devlet çiftçiye hakkını vermezken çiftçi borç batağına girdi: BDDK sektörel kredi verilerine göre takipteki kredi miktarı 2019 Haziran'ında bir önceki yılın aynı ayına göre %54,8 artarak 4,3 milyar TL'ye yükseldi.

Neoliberal politikalar, emperyalizme kölece bağımlılık, tarım alanlarının ranta ve talana kurban edilmesi "tarım ülkesi" Türkiye'yi bu hale getiren faktörlerin başlıcalarıdır. Bu bağımlılık zinciri kırılmadan da resmin değişmesi mümkün değil.

Futbol hobisinde endüstriyel baskı!

Toplumunun gündeminin önemli kısmını kapsayan ve kendi içerisinde milyonlar döndüren futbol sadece bir oyun değildir. Futbol sermaye sınıfının gelir kaynağıdır aynı zamanda. Dünyanın birçok ülkesinde insanlar açlıktan ölümlere, endüstriyel futbol piyasasında bir oyuncu için milyonlar dönüyor. Peki, endüstriyel futbol ne demektir.

Futbolun bir pazar halini alması, oyuncuların giydikleri forma için oynaması, en çok parası olan taraftarların

maçı en iyi yerlerde izlemesi, bir oyuncunun bir takımdan başka bir takıma transfer olurken milyon dolarlar harcanması anlamına geliyor. Yani tamamen kapitalist düzenin içine aldığı bir piyasaya dönüşmüş durumda futbol.

Kapitalizm alt sınıflardan insanları nasıl etkisi altına alabileceğini çok iyi bi-

liyor. İnsanların en büyük zevklerinden biri olan sporu, insanları uyutmak için kullanıyor. Oyuncular, takımlar, yönetimler kendi içerisinde milyarları çevirirken, biz ise benim takım senin takım kavgası ediyoruz. Oysaki endüstriyel futbol, kapitalizmin en büyük yatırım yaptığı ve insanları uyuşturmak için kul-

landığı bir araç sadece.

Bizler zevklerimiz için bu oyuna alet olmayacağız. Tabii ki futbol hobilerimizden biri olabilir ama asla endüstriyel halini savunmayacağız. Kapitalizmi yok ederken endüstriyel futbolu da tarihin tozlu raflarına gömeceğiz. Futbolun "borsada değil arsada güzel" olduğunu unutmayalım. Futboldan daha öncelikli görevlerimiz olduğunu bir an için olsun aklımızdan çıkartmayalım.

EKİM EYLEM

Özgürlüğün kapısını aralarken...

Her yerde işten atmalar yaşanıyor, fabrikalar kriz nedeni ile kapılarına bir yer kilit vuruyordu. Yöneten bezirgânlar, kriz yok, ekonomi dimdik ayakta deseler de, patronlar çoktan krizi fırsata çevirmişlerdi. Her yerde daha fazla baskı ve kölelik dayatılıyor, kabul etmez isen kapı gösteriyordu. Daha az işçi ile daha fazla üretmek istiyordu patronlar.

Mert servisin fabrikaya gidene kadar sanayi içinde dolaştığı süre zarfında dışarıyı izliyordu. Dışarda kadınlı, erkekli sabahın köründe işçiler iş aramaya koyulmuştu. Kendi durumundan endişe duyuyordu. Yeni bir eve taşınmışlar, masraf yapmışlardı. Ayağını yerden kesecek kadar borçla bir araba da almışlardı, masraflar çoktu. Babası ve kendisi eve kıt kanat bakabiliyorlardı. Abisi yeni evlenmişti, eve bakmakla zorlandığında ona da destek çıkıyorlardı. İşyerinde hem mutsuz hem de memnuniyetsizdi yaptığı işten. İşten çıkmayı düşünüyordu ama bunu iş bulmadan yapma ihtimali yoktu. Çalıştığı yerde kalmamakta kararlıydı. Ustası uçak fabrikası var, ışın tabancası yapıldı, memleket geliştirdi; başka birisi iktidar partisine sövüp sayıyor ama kendisi işleri başka işçilerin sırtına yıkmayı sevir diye içinden şikâyet ediyordu. Ne yapacağını bilmiyordu, bu yalanlar dünyasında nefes alamaz olmuştu. Zaten istediği bölümde de çalışmıyor, fabrikanın tüm angarya işleri ona yaptırılıyordu.

Tam çıkmayı kafasına koyuyor, ama hayatın ona dayattığı sorumluluklar bu cesaretini bir çırpıda elinden alıyordu. Bir iç çekme eşliğinde eline çapak aletini alıp demir parçalarının başına dönüp işi-ne devam ediyordu.

Mert hafta sonun gelmesine bu iç çatışmalara takılmadan seviniyor, arkadaşları ile ne yapacağını düşünüyordu. Bölüm amiri bu hafta sonu mesaiye çağırılmıştı ama o yok diyordu. Amir daha fazla ısrar etmeyi bırakmış diğer işçilerin yakasına yapışmıştı. Ne mesai ne de para umurundaydı. Paraya ihtiyacı vardı ama nefes almaya daha fazla ihtiyacı vardı.

Amir zaten kısa sürede listeyi doldurmuştu. Listede mesaiye gelmek için amire baskı yapan işçiler de vardı, zorla gelmek zorunda kalanlar da. Paydos zili çaldığında hiç vakit kaybetmeden soyunma dolabında aldı soluğu. Ne elini doğru dürüst yıkadı, ne de yıkaması gereken iş

elbisesini poşete koydu. Kafasında sadece buradan kurtulmak vardı. Merdivenleri koşarak hapishaneden kurtulmuş, servis aracında yerini almıştı. Kulaklıkla müzik dinlemeye koyuldu. Serviste hiçbir arkadaşının sesini duymak istemiyordu. İşyerinde de kimseyi duymamak için kulak tıkacı takardı. Bununla sadece kulağını değil ruh sağlığını da koruyordu.

Hafta sonu çok çabuk geçmişti. Sabah kalktığında yine sinirliydi. İki koca gün su gibi akıp gitmişti. Şimdi her çalışma günü bir ömür gibi uzun sürecekti. Bu ruh hali ile elini yüzünü yıkayıp üstünü giyilmesi on dakikasını almamıştı. Servise doğru isteksizce yola koyuldu.

Bu hafta içi biraz olsun daha rahattı. Çünkü hafta sonu yeni bir iş için adım atmıştı. Daha önce beraber çalıştığı Vedat abisi ile görüşmüştü. Vedat, kendi çalıştığı işyerinde bir iş ayarlayacağını ve mesleki olarak da gelişebileceğini ifade etmişti. Mert, Vedat abisini sever ve sayardı. Daha önce beraber çalışırken onunla sohbet etmekten, yan yana çalışmaktan zevk duyardı. Vedat diğer işçiler gibi değildi. Yalanı dolanı yoktu, kimseye iş yıkmaya çalışmaz, boş boş konuşmazdı. Bu iş kesin olacak diye düşünüyordu. Bunun verdiği rahatlıkla servis durağına varmıştı bile.

Mert durağa biraz erken gelmişti. Havadaki hafif serin esinti uykusunu almış,

etrafını izlemeye koyulmuştu. Dikkatini tüm işçilerin suratlarının asık olması, kimsenin kimseyle konuşmaması çekti. Herkes somurtuyordu. Sonra düşündü bugün Pazartesi günü dedi. İşçiler haftanın ilk günü hep böyleydi. Sonra kendini düşündü, o işe her gittiği gün böyleydi. Başkası için gecesini gündüzüne katarak çalışmaktan mutlu olmuyordu. Çalışmak onun için bileklerine takılmış olan bir zincirdi, ama çalışmak zorunluluğunu hissediyordu. Bu karmaşalarla boğuşurken imdadına servis yetişti. Durağa yanaştı araba. Servise aynı duraktan bindiği arkadaşını henüz tanııyordu. Aylardır karşılaşıyorlardı ama bir kez olsun konuşmamış, sohbet etmemişti. Hal hatır sormak da içinden gelmemişti. Çalışma yaşamında tanıştığı işçiler onda derin küskünlükler yaratmıştı, o nedenle diğerlerine karşı önyargılı davranıyordu. Servise bindiğinde her zamanki gibi kulaklığını taktı, müzik dinlemeye koyuldu. Ancak müzik onu düşüncelerden uzaklaştırmaya yetmemişti. Kafasında hep aynı düşünceler. Neden insanlar duyar-sız, her şeyden memnun, neden hiç ses çıkarmıyor, nasıl olur da insan kendi sorunlarının nedeni olanları savunur vb. düşüncelerle boğuşuyordu. Kulaklığı sayesinde duymadığı sözcükleri hissediyordu. Bu huzursuzluğu yol boyunca devam etti. Fabrikanın önüne geldiğinde hapis-

hane önüne gelmiş gibi hissetti. Hisleri derinleşmeden hızla iş elbiselerini giyip makinesinin başına geçmişti bile.

Üç gün boyunca bu ruh hali devam etti. Ama Vedat abisi onu aramış ve işini ayarlamıştı. Hiç vakit kaybetmeden iş görüşmesi için fabrikaya gitti. O gün her şey istediği gibi gitti. İşe almışlar, hatta beklediğinden daha fazla para vermişlerdi. İsim vardı diyerek izin istemişti iş görüşmesine gelirken ve öğleden önce orada olma sözü vermişti. Ama işi ayarlamıştı ve işe gitmeye hiç niyeti yoktu. Hızla eve geçti.

Ertesi gün daha mutluydu. Gitmese ne olurdu, kim ne diyebilirdi? İş hazır. Ama fabrikada sinirini bozanlara birkaç laf söylemek istiyordu. Hemen hazırlanıp yola koyuldu. Daha fazla para kazanacak olmasının rahatlığı içindeydi. Servis bekleyen diğer işçilerde yüzüne mutlu görünmüştü. Onlarda mı benim gibi istediği yeni bir iş bulmuştu diye iç geçirdi. Çok beklemeden servis geldi. Koltuğa oturduğunda bu sefer kulaklığını takmadı, çünkü rahatça herkesle tartışabilir, içinden geleni söyleyebilirdi. İsterse serviste bulunan yalakalar bunları hemen müdüre yetiştirsinler, çünkü bugün çıkışını verecekti. İhbar süresini de çalışmayı düşünmüyordu. Güveni yerine gelmiş, kendini özgür hissediyordu. Bu işin sırrı ne acaba diye düşündü bir an. Atılma

korkusu ile içinde birikenler yol boyunca dökülmüş, adres fark etmeksizin ne varsa eteklerinden dökülüyordu. Serviste herkes şaşırmişti, sessiz sedası çocuk gitmişti, yerinde bir cengâver vardı.

Servis fabrika önüne geldiğinde artık hızlı hareket etmiyordu. Oysa koşup hızlıca iş elbiselerini giymeli, makinesinin başında hazır olmalıydı. Yoksa kapı dışı edilirdi. Atsınlar artık, onun bir işi vardı. Sallana sallana üstünü değiştirdi, hiç adeti olmamasına rağmen bir kahve yaptı kendine. Bu arada işbaşı zili çalalı on dakika olmuştu. Ama o büyük bir zevkle kahvesini yudumluyor.

Işın tabancası yapıldığını iddia eden sahtekar Mustafa Mert'e yanaştı. "Dün neden gelmedin, haber vermedin, bunlar yetmezmiş gibi bugün de makineni halen açmamış, burada kahve içiyorsun" diye çıkıştı.

Mert bu sözcük gruplarına kulak asmadı, sinek vızıltısı varmış gibi davrandı. Sonrasında dayanamayarak döndü, bütün cesaretiyle ustasına karşı konuşmaya başladı. "O kadar acelen varsa git kendin aç. Makine orada. Belki bu yalakalığından kaynaklı ağan sana madalya takar. Yalaya yalaya nereye kadar" diyerek bir anda tüm öfkesini bu sözcüklerle kustu.

Duydukları ile kulaklarına kadar kızaran Mustafa, bu cesareten korkarak bir şey demeden oradan uzaklaştı.

Mustafa gittikten sonra onun yerinde gözü olan yaveri yalaka Tokatlı Nurettin şansını denemek istedi. "Mert hadi gel, bana bir yardım et." diye seslendi. Yükselme heveslisi Nurettin'in birazdan duyacaklarıyla makinasının başına dönmesi bir olacaktı. "Hele sen hiç konuşma, yalancı Mustafa'nın yerinde gözün var. Onun yaptığı hataları hep yönetime ispiyonluyorsun. Hem de dibinden ayrılmıyorsun. Senin karakterin de beynin gibi göç etmiş. Sonra gel, sağcılardan bir şey olmaz, sol iktidara gelmeli de. Sen ne biçim bir mahluksun?"

İşbaşı zili çalalı yarım saat olmuş, herkes patron için harıl harıl üretiyordu. Ama Mert özgürdü. Bir an kendini herkese istediğini söyleyen yalaka Osman gibi hissetti. Sonrasında Osman'la kendini aynı kefeye koyma fikrinden vazgeçti. İti anması ile Osman'ın Mert'in yanında olması bir oldu.

Osman'ın bir planı olmalıydı. Yoksa o kimsenin ayağına kadar gelmezdi. Planı Mert'i herkesin içinde yerin dibine sokacak, çıkışını onların önünde verecekti. Hem Mert'ten kurtulacak, hem de diğer işçilere işten atma tehdidini böylece mesaj olarak iletenecekti. Ama baltayı taşla vurmuştu. Daha Osman ağzını açmadan Mert konuşmaya başladı.

"Senin iş ayakkabın, iş gözlüğün, kulak tıkaçın yok. İmalata böyle giremezsin,

yasak. Kendi kendine tutanak tutmak zorunda kalırsın" diye Osman'a haykırdı. Osman bir anda ağızdan çıkan sözcüklerin hezeyanına kapılmış, kendini komik bir durumda hissediyordu. Bu boşluktan çıkıp mevkisine yakışır biçimde ona yanıt vermeli, bu böceği ezmeliydi. "Sen kimsin benimle böyle konuşuyorsun, bu hakkı nereden buluyorsun? Seninle birkaç dakikalık işim var, sonra zaten gideceğim..." Mert devam etmesine izin vermeden araya girdi. "Siz bize o ucuz iş ayakkabılarını veriyorsunuz. Ayakkabı ayağımızı yara yapıyor. Biz de topuğuna basmak zorunda kalıyoruz. Ucuz, işçiye rahatsız eden kulak tıkaçını ve koruyucu gözlüğü takmıyoruz. Bunlara hemen tutanak yazmayı biliyorsunuz. Daha geçen de terlediğimde çıkardığım gözlüğü fırsat bilerek tutanak tuttunuz. Bunu sizin buraya gelmenizi isteyen yalakalar yaptı. Sen de memnuniyetle karşıladın. Niye mi imzalandı? Bizi böylece korkutacak, zamda da sesimizi korkarak kesecektik. Böylece bizi ucuza kapatmak istediniz."

Aslında böyle planlamamıştı. Sadece bir iki laf edecek, Osman'a da istifasını verip çekip gidecekti. Her şey sanki onun dışında gelişip gidiyordu. O konuşmuyordu, içinde biri onun yerine duygularını, düşüncelerini dile getiriyormuş gibiydi. "Ben bunlara katlanmak zorunda değilim. Sizin beni işten atmanızı bekleyeceğime ben işten çıkıyorum. Bize her yerde iş var, biz sizin için sadece birer köleyiz. Paramı verdikten sonra bana da patron çok" dedi.

Osman'ın bir şey demesine fırsat vermeden göğsünü gere gere soyunma dolaplarına çıktı. Osman dur deme cesaretini bulamadı. Artık istifa dilekçesini dahi düşünmüyordu. Osman şok olmuş durumda bir grup işçinin arasındaydı, aslanlar arasında kalmış ceylan gibi hissetti. Çabuk bu ruh halinden kurtulmalıydı diye düşündü hızlıca. Ve hemen herkesin işin başına dönmesini emretti. Az önce böcek olarak gördüğü bir işçi tarafından façası çizilen Osman istediği etkiyi yara-

tamadı. Herkes yavaş yavaş işinin başına geçti. Zaten seyirlik eğlence bitmişti. Osman savaş alanında uğradığı bu hezimet sonrası bir süre kendine gelemedi. Hatta artık üretim alanına bir daha çıkmayı, başka işçi tarafından azarlanmayı düşünmüyordu.

Soyunma dolaplarının merdivenlerinden aşağı inerken Mert kendini hiç hissetmediği kadar cesur hissediyordu. Kendine bakanlardan çekinmiyor, korkmuyor, kendini onlara muhtaç hissetmiyordu.

Minibüse binip eve gideceği yere yürürken içinden zafer çığlıkları atmak geçti. Hayatı boyunca kendini bu kadar cesur ve özgürce ifade etmemişti. Okul hayatı boyunca öğretmenlerine yanlış olduğu düşündüğü şeyleri söylemeye korkmuştu, ya bana takar sınıfı geçirmese diye. Kuran kursuna gitmiş, aklına takılanları, sırf ateist damgası yememek için içine atmıştı. Korkuları ona sorguladığı yanlışları ifade etmesine izin vermemişti. Basıklar ifade etmesinin önünde hep engel olagelmışti. Bugün farklıydı, bir gün de olsa kendini hiç takılmadan sonuna kadar rahatça ifade etmişti.

Düşüncelerle beklerken araç gelmişti. Hızlı biçimde araca atladı, son boş koltuğa attı kendini. Odasına nasıl geldiğini bile anlamamış, sanki ışınlanmıştı. Düşünmeye devam etti. Sadece iş bulmuş olması bu cesareti vermiş olamazdı. Neydi benim üzerimdeki bu değişikliğin nedeni diye soruyordu kendine. Sonra Dev Tekstil, MİB toplantılarında konuşulanlar geldi aklında. Vedat'ın evinde yaptıkları işçi sohbetlerini hatırladı. Farkına varmadan bu konuşmalar benliğine işlemişti. Yoksa ben nereden bilirim diye düşündü. Bu sihirli düşünceler sadece benliğine işlememiş, ruhumu da özgür bırakmış diye mırıldandı. Nasıl da farkına varmadan dönüşmüştü.

Akşam arkadaşları ile kahvede buluştu. Arkadaşları Mert'i savaş kazanmış bir general gibi karşıladı. Arkadaşları ona daha derin bir saygı duyuyordu. Herkes

onun bu cesareti ve gücü nereden bulduğunu merak ediyordu. Kısa zamanda sessiz biri iken nasıl da dönüşmüştü yeni haline. Yatakta düşündüklerini ve yol boyunca kafasından geçenleri, farkına vardığı noktaları arkadaşlarına anlattı. Diğer işçiler bu sendikanın toplantılarından ve işçi buluşmalarından biraz ürkütüler. Bir yandan da derin bir merak vardı. Boş birkaç sohbetin ardından Mert yola koyuldu. Acele etmeden iç rahatlığı ile hareket ediyordu. İşbaşı için evrak sorunu da yoktu.

Mert eve varmış salonda oturuyordu. Bugün yaşadıklarını ev ahalisi ile paylaşmıyordu. Oysaki yaşamı için önemli bir günü geride bırakmıştı. Ama ne annesine ne babasına, ne de abisine anlatabilirdi bunu. Çünkü hepsi ona yıllardır itaat etmeyi öğütlemiş, ona göre eğitmişti. Abi ve baba da çalışıyor ama hiçbir zaman maruz kaldıkları haksızlığa karşı isyan etmiyorlardı. Buna da şükür diyorlardı. Kısa bir an paylaşmayı düşündü ama aklına atılacak nutuklar ve çekilecek nasihatler gelince bundan hemen vazgeçti. Odadan ayrılarak kendi odasına geçti. Bugün daha rahat uyuyacağını hissetti. Odayı karanlığa boğarak uykuya daldı.

Sabah kalktığında içinde hem bir heyecan hem de henüz anlam veremediği bir sıkıntı vardı. Tüm bedeni ve ruhu hala dün yaşadıklarının etkisi altındaydı. Yeni bir işe başlayacaktı. Ama orada da aynı insanların varlığını ve benzer sömürünün ağırlığını hissetti. Aslında iş değiştirmenin de sorunlarının çözümü için bir yol olmadığını anlamaya başlamıştı. Hem en önemlisi kendini eski Mert gibi hissetmiyordu. Diğer yandan da ödemek zorunda olduğu borçlar aklına geliyor, ikisi arasında sıkışıp kalıyordu. Nasıl eskisi gibi olabilirim diye kendi kendine isyan ediyordu. İçinde anlam veremediği fırtınalar kopuyordu. Eskisi gibi olursa o öğrendiği işçilere dönüşeceğini hissetti. Hem öyle olursa dün arkadaşlarına anlattıkları yalandan ibaret olacaktı. Ne hak ne hukuk kavramının bir anlamı kalacaktı. Mert şimdi de bu çelişkiler yumağı içinde boğuşuyordu. Karmaşık duygularla yeni servis durağına doğru geçti. Günlerden pazartesi gibiydi, herkesin suratı durakta asıktı. İş değiştirdiğinde her şeyin değişeceğini sanmıştı ama aynıydı. Servis geldiğinde kendi kendine bir karar verme zorunluluğu hissetti. Fabrikaya varmadan net bir karar vermeliydi. Ya eski Mert olacak her şeye kulak tıkayıp işine bakacak, ya da dünyanın devamını yürekliyle hiçbir şeyden kaçmadan yerine getirecekti...

Bedeli ödenmemiş hiçbir kazanım yoktur!

İşçiler ve emekçiler bulundukları koşulları biraz daha iyileştirmek için, insanca yaşayabilecekleri bir dünya için her zaman mücadele içinde olmuşlardır. Burjuvazi özel mülkiyet düzenini korumak için sermaye devleti ve onun zor araçlarıyla hak arama mücadelelerinin karşısına dikilmiş, ezmek için herşeyi yapmıştır. Buna karşı verilen sınıf mücadeleleriyle işçi sınıfı haklarını dışı-tırnağı ile söke söke almıştır. Hiçbir hak lütuf olarak verilmemiş, zorlu mücadelelerle kazanılmıştır.

Sınıf mücadeleleri belli dönemlerde güçler dengesi sonucu burjuvazi tarafından verilen tavizlerle durağanlaşsa da, sonrasında sınıf çatışmaları yeniden boy vermiştir. Çünkü kapitalistler rekabet edebildikleri sürece ayakta kalabilirler. Rekabette üstünlük sağlamak için de emek gücünü en ucuza satın almaları gerekir. Yapılması gereken, dün verilen hakları gasp etmek ve daha ağır koşullara mahkûm etmektir. Bunu başarabilmek için burjuvazi ve onun devleti tüm baskı ve şiddet araçları ile saldırır.

DÜNYA HALKALARI HAKLARI İÇİN AYAKTA!

Dünyanın dört bir yanında yaşanan kitle hareketlerinin gerisinde emperyalist-kapitalist düzenin işçi sınıfına ve emekçilere yönelttiği yıkım saldırıları var. Fransa'dan İran'a, İtalya'dan İngiltere'ye, Kolombiya'dan Şili'ye toplumun tüm kesimleri sosyal yıkım saldırılarını püskürtmek için sokaklara çıkıyorlar.

Burjuvazi dünün kazanılmış haklarını gasp ederek karını artırmak ve rekabet

koşullarında güçlü olmak ister. Kar ve rekabette belirleyici etken işgücünün ucuzluğudur. İşgücü ne kadar ucuz ise ürün o kadar ucuza üretilir. Böylece rekabet şansı artar. Bundan dolayıdır ki kriz içinde debelenen ülkelerin burjuvazileri var güçleriyle işçi sınıfının kölelik zincirlerini kalınlaştırmak, hakların ortadan kaldırmak için saldırıyorlar.

Çalışma sürelerinin uzatılması, emeklilik yaşının yükseltilmesi, vergi yükünün artırılması, esnek- taşeron çalışma, sendikal ve sosyal hakların budanması vb. saldırılar yıllardır gündemde. İşçi ve emekçiler, kadınlar ve gençler bu saldırılara karşı ayağa kalkıyorlar. Kazanmak için mücadeleyi büyütüyorlar, baskı ve teröre rağmen sokakları terk etmiyorlar.

KENDİ TOPRAKLARIMIZDA YAŞANANLAR!

Türk burjuvazisi ve sermaye devleti de benzer saldırılarla işçi ve emekçilerin haklarını gasp ediyor. Kölece çalışma koşullarını daha da ağırlaştırıyor. Esnek çalışmayı tüm çalışma alanlarında devreye

sokmaya çalışıyor. Devlet eliyle grevler yasaklanıyor, işçinin en etkili mücadele silahı olan grev hakkı elinde alınıyor. Böylece işçiler üç kuruş zamma ve ağır çalışma koşullarına razı ediliyor. Zamların ardı arkası kesilmiyor. Dolaylı ve dolaysız vergiler artırılarak tam bir soygun düzeni işletiliyor. İcini boşalttıkları devlet hazinesini, işçi ve emekçilerin sırtından doldurmaya çalışıyorlar. Daha bir dizi saldırı işçinin beli bükülüyor.

Ücretlerini alamadığı, sendikal olma hakkını kullandığı, işten atmalara karşı direndiği için işçiler polis ve jandarmanın saldırılarıyla yüz yüze kalıyorlar. En basit hak arama mücadelelerinin karşısına sermaye devleti şiddet ve terörle dikiliyor. Patronlar diyorlar ki; "benim olandan ufak bir kırıntı koparmak istiyorsan, bunun bir bedeli var!"

Yani tüm zenginlikleri üreten işçi o pastadan payını almak için bedel ödemeyi göze almak durumunda. Bu düzende ezenin payının büyümesi için ezilenin payının küçülmesi gerekiyor. Milyonlarca emekçinin payının büyümesi için de, bir avuç asalak olan patronların payının kü-

çülmesi zorunludur. Bu da ancak mücadeleyle mümkündür.

HAKLARIMIZ İÇİN BEDEL ÖDEMEYİ BİLMELİYİZ!

Kriz bahanesiyle binlerce işçi işten çıkarılıyor, kalanlar köleliğe mahkûm ediliyor. Ah vah ederek bu durumu tersine çevirmek mümkün değildir. Yapılması gereken, bedel ödemeyi göze alarak mücadeleye atılmaktır. Evet, ses çıkartıldığında patronlar işten atmakla tehdit edebilir. O zaman sesini tek çıkarmayacak, seninle aynı koşullarda olan sınıf kardeşinle birlikte sesini duyuracaktır. İşçiler topu birbirine atmayı bırakmalı ve yan yana gelmelidir. Alinterinin karşılığını söke söke almak için birlikte mücadele etmelidir. Yine işsizlik sopası gösterilecektir ama bedel ödenmeden daha iyi bir yaşam şansı yoktur. Patronlar krizi fırsata çevirip ücretini gasp ettiğinde "kader" diyerek sinmemeli, hakların için mücadele etmelisin.

İşçi sınıfı yıllardır birbirini izleyen saldırılarla gasp edilen tüm haklarını zorlu mücadelelerle elde etti. Sekiz saatlik işgünü, toplu sözleşme ve grev hakkı, hafta tatili, kıdem hakkı, hiçbir lütuf olarak verilmedi. İşçi sınıfı tüm bunlar için ağır bedeller ödedi.

Faşizmin karanlığının yoğunlaştığı, işçi ve emekçilerin saldırı altında olduğu dönemlerde rahat bir nefesin bile bir bedeli var. Tüm dünyada ve ülkemizde işçi sınıfı ağırlaşan saldırılarla yüz yüze. Krizin faturası işçi ve emekçilerin sırtına yıkılıyor. İşçi ve emekçiler haklarını korumak ve daha da geliştirmek için korkmamalı, sinmemeli, kazanmak için fiili meşru mücadeleyi yükseltmelidir.

ALİ HAYDAR KARAÇAM
Tekirdağ 1 No'lu F Tipi cezaevi

Grup Yorum üyesi İbrahim Gökçek ölüm orucuna başladı

Grup Yorum'a yönelik saldırılar kapsamında tutuklanan grup üyesi İbrahim Gökçek, grubun çalışmalarını yürüttüğü İdil Kültür Merkezi'ne yönelik polis baskınlarına son verilmesi, üyelerinin aranlar listesinde çıkarılması, konser yasaklarının kaldırılması ve tutuklu Grup Yorum üyelerinin serbest bırakılması

talepleriyle başladığı açlık grevini ölüm orucuna çevirdi.

Gökçek, açlık grevi eyleminin 199. gününde ölüm orucuna başladığını duyurdu.

Gökçek'in ölüm orucuna başladığını duyuran Avukat Hüseyin Boğatekin, sosyal medya hesabından şunları söy-

ledi:

"Az evvel adalet ve özgürlük talebiyle 200 gündür açlık grevinde olan Grup Yorum üyesi İbrahim Gökçek ile görüş-tüm. Bugün 'ölüm orucuna' başladığını, talepleri kabul edilmedikçe vazgeçmeyeceğini belirtti. Çok zayıflamıştı. Bitkin ama moralliydi."

Birleşik bir mücadele hedefiyle örgütlenen İzmir İşçi Kurultayı başarıyla gerçekleşti!

‘Birleşik sınıf hareketi için mücadele-ye’ şiarıyla yola çıkan İzmir İşçi Kurultayı, 6 aydır süren yoğun faaliyetini 5 Ocak’ta İzmir Barosu’nda düzenlediği kurultay toplantısıyla taçlandırdı.

Kurultay programı divanın kürsüye çağrılmasıyla başladı. Sınıf mücadelesinde ölümsüzleşenler anısına yapılan saygı duruşunun ardından açılış konuşmasına geçildi. Açılış konuşmasında, kurultay bileşeni olarak birleşik bir sınıf hareketi ihtiyacını İzmir işçi sınıfına anlatmak için yoğun bir programla kurultay gününe hazırlanıldığına değinildi. Ancak kurultayın sınıf hareketinin zayıf olduğu bir dönemde örgütlendiğine buna rağmen kimsenin yan yana gelmediği bir dönemde bir arada çalışarak, sınıfa bir arada seslenerek mücadele kapasitesini açığa çıkartmak ve güçlendirmek için çalışıldığı vurgulandı. 6 aylık çalışma çeşitli başlıklar altında özetlendi.

Son olarak sermaye sınıfının ve güvencelerinin kumdan kaleler olduğu, kumdan kalelerinin gücünün ise ilk dalga vuruncaya kadar olduğu belirtilerek, kurultayın bir dalga olması temennisiyle programa geçildi.

Programda ilk tebliğ sunumu ‘Derinleşen İktisadi Kriz ve Mücadele’ başlığıyla yapıldı. Sunumda krizin nasıl ortaya çıktığına, bunun dünya ölçeğindeki yansımalarına beraberinde Türkiye işçi sınıfına etkilerine değinildi. Kapitalizmin saldırılarına karşı 2019’da 40 ülkede halk ayaklanmasının yaşandığı vurgulandı. “Topyekûn saldırıya karşı gelin ortak talepler etrafında birleşik mücadeleyi bü-yütelim” çağrısıyla sunum bitirildi.

Ardından ‘İşçi Sınıfının Örgütlenme ve Mücadelesinin Önündeki Engeller ve Çözüm Yolları’ başlığı ile hazırlanan tebliğ sunumuna geçildi. Sunumda örgütlenmenin önündeki engellerin başına burjuva ideolojisini ve egemen düşüncelerin işçiler üzerindeki etki ve tahakkümünü koymak gerektiği vurgulandı. Sermayenin ideolojik kuşatmasının işçi sınıfına etkileri tek tek tanımlandı. Ardından siyasi ve politik engellerle çalışma ve yaşam koşullarının sınıf üzerindeki bunalıcı etkisine değinildi. Yasaların işçi sınıfı mücadelesinde nasıl bir engele dönüştüğüne değinildikten sonra sendikal bürokrasinin bozucu etkisine geçildi. Son olarak sınıf hareketinin dağınıklığı ve

öncü işçilerin birliği sorunu ele alındı.

İkinci bölümde ise işçi konuşmalarının yer aldığı serbest kürsüye geçildi. Serbest kürsüde 36 işçi, 20 ayrı işyerinden ve 6 sektörden işçi ve emekçi söz aldı. Tekstil, inşaat, petrokimya, belediye, hizmet, sağlık sektöründen konuşmalar yapıldı. Ayrıca Soma’dan Bağımsız Maden-İş Başkanı, Emekli Sen Aliğa Şube Başkanı mücadele deneyimlerini anlatarak kurultayı selamladılar.

Serbest bölgede çalışan tekstil işçisinin yaptığı konuşmayla serbest kürsü açıldı. Ardından temizlik işçisi söz aldı ve en büyük problemlerinden bir tanesinin işçi olarak görülmemeleri olduğunu, %95’ini kadınların oluşturduğu bu sektörde, en çok yaşadıkları problemlerin iş güvenliği ve örgütlenme olduğunu ifade etti.

İz Enerji’de çalışan belediye işçisi söz alarak DİSK Genel-İş İzmir 2’Nolu Şube’de iş yeri temsilcisi olduğunu geçen dönem TİS sürecinde sendika şubesinde taşeron sürecini yaşadıklarını ve iş yeri komitelerini var ederek bu süreçle mücadele ettiklerini, ancak sendika yönetiminin bürokratik bir anlayışla ve kendi çıkarlarını gözeten bu süreci iştlettiğini ifade etti.

Emekli-Sen Aliğa Şube Başkanı’nın konuşmasının ardından Tüm Emekli Sen üyesi ve Ekmek ve Onur Derneği başkanı söz aldı.

DİSK içinde profesyonel sendikacılık yapan ve şimdi Çiğli Belediyesi’nde çalışan işçi ise belediye iş kolundaki ve sendikadaki durumu anlattı.

Söz alan üniversite öğrencisi üniver-

sitelerin git gide pahalılaşması nedeniyle işçi ve emekçilerin çocukları olarak eğitim haklarından mahrum bırakıldıklarını, yurtlara, yemekhanelere her geçen gün zamlar yapıldığını söyledi. Öğrencilerin sorunlarını aktardı.

Tüpraş işçisi ise 2020’de PETKİM ve Star TİS süreci olduğunu altını çizdi. Herkesi desteğe beklediklerini belirtti.

Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu (BDSP) temsilcisi, sermaye ideologları tarafından pompalanan ve solda da yankısını bulan, “mücadele çağının bittiği, uzlaşma ve diyalog çağının başladığı” gibi “yeni dünya düzeni” söylemlerinin ve bakışının sendikaları ve öncü işçileri esir aldığını vurguladı. Artık bu dönemin sona erdiğinin ve işçi hareketi açısından da yeni bir dönemin başladığının altını çizdi.

Serbest Bölge’de çalışan tekstil işçisi ise yaşadığı mobbingden bahsetti. Sağlık emekçisi, sağlık alanında niteliğin azaldığını, ücretsiz sağlık bakımı yok edildiğine, sözleşmeli personel alımı yapılarak iş güvencesinin ortadan kaldırılmaya çalışıldığına değindi. İnşaat işçisi ise inşaatlarda ağır bir taşeronluk sisteminin var olmasına ve ortalama yıllık 500 inşaat işçisinin ölmesine değindi.

Bağımsız Maden İş Sendikası Başkanı Tahir Çetin “Bugün gerçekten işçi sınıfına dokunacak hangi iktidar var? Artık kendi iktidarımızı kurmanın zamanı” dedi. Soma Katliamı’ndan sonra sendikal alanda yaşananları aktardı.

Eski Hugo Boss direnişçisi Fatih Uyda söz alarak, Hugo Boss’ta sendikal çalışma sürecinin çarpıklığından bahsetti ve

“Sendika beni bir süre oyaladı. 95 gün boyunca direndim, ne yazık ki sendikaya bağlı olduğum arkadaşlar dahi kimse bana destek vermedi. Sadece buradaki arkadaşlar yanımdaydı” dedi.

Deri Kundura Tekstil İşçileri Derneği adına konuşan Yalçın Yanık, “En örgütlü ve politik işçi sınıfı Türkiye’dir. Bize farklı bir işçi önderi lazım. Bunu yapması gereken siyasal partilerdir. Bugün dünyanın her tarafında küçük küçük ayaklanmalar var. Bunların önderi olmadıktan sonra boşa gider” dedi.

Sarıçta çalışan tekstil işçisi, kadın işçilerin öne çıkan sorunlarına değindikten sonra kurultay aracılığıyla emekten yana tüm kurum ve kuruluşların kadın işçilerin sorunlarına dair duyarlı olması gerektiğine değindi ve tüm sendikalarda kadın komisyonlarının kurulması gerektiğini ifade etti. Ardından söz alan inşaat işçisi, Çiğli Belediye işçisi, Konak Belediye işçisi, Çiğli organize çalışan tekstil işçisi genel olarak yaşadıkları sorunları anlattılar.

İşçilerin ardından kurultay hazırlık komitesi adına yapılan konuşmada, tartışma ve önerilerin önemli olduğuna, işçi sınıfı mücadelesinin geliştirilip büyütülmesi için bu birlikteliğin devam etmesi gerektiğine işaret edildi. İşçi sınıfının bugünkü durumunun kimseyi yanıltmaması gerektiği vurgulandı. Kurultaya katılan ve buradaki tartışmaları mücadelenin olanaklarına çevirmek isteyen herkes 19 Ocak’ta kurultay toplantısını değerlendirmeye ve bir mücadele merkezi ihtiyacını tartışmaya davet edildi.

“Berlin’de düzen hüküm sürüyor!’ Sizi budala zaptiyeler! Kum üzerine kurulu sizin ‘düzeniniz’ Devrim daha yarın olmadan, ‘zincir şakırtıları içinde yine doğrulacaktır!’ ve sizleri dehşet içinde bırakıp, trampet sesleri arasında şunu bildirecektir: ‘Vardım, varım, varolacağım!’” (Rosa Luxemburg)

“Kaçmadık, yenilmedik! Bizi zincire vursanız bile, buradayız ve burada kalacağız! Ve zafer bizim olacak! Çünkü Spartaküs ateş ve ruh demektir, yürek ve can demektir, proleter devrimin iradesi ve eylemi demektir. Spartaküs, zafer özlemini, bilinçli proletaryanın mücadele azmini temsil etmektedir. Spartaküs, sosyalizm ve dünya devrimi demektir.” (Karl Liebknecht)

**Rosa Luxemburg ve Karl Liebknecht
15 Ocak 1919’da hunharca katledildiler...**

**Mücadeleleri ve anıları
önünde saygıyla eğiliyoruz!**